

If a man saw the present as clearly as he thinks he sees the past and the future, he would be more careful of it.—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 37—Vol. LVI.

Friday, 26th September, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ghana Opposes S.-W.A. Partition

GHANA could not possibly accept the report of the three-member United Nations committee on South-West Africa, Ghana's Minister of Labour and chief delegate to the General Assembly, Mr. Ako Adjei told reporters.

The suggestion made by the committee that the territory be partitioned, part of it being placed under trusteeship and the remainder being annexed to South Africa "is a vicious proposal," he said.

The report of the committee, consisting of Sir Charles Arden-Clarke of Britain, Mr. Walter Walmsley of the United States, and Senhor Vasco de Cunha of Brazil, was published earlier this month and will be considered by the General Assembly this session.

The last Assembly established the committee "to discuss with the Government of South Africa a basis for an agreement which would continue to accord to South-West Africa an international status."

Mr. Adjei told reporters that there is "a whispering campaign afloat" to the effect that Ghana supports the report.

"This is not correct. The Government of Ghana could not possibly accept it."

Headed it was "strange" that the committee suggested that the membership of a South-West Africa council should consist of South Africa, Britain and France. This would mean that other

members of the United Nations would have no voice in the council.

More Racialism

"If part of the area were incorporated into South Africa it would mean the blatant approval of apartheid and the racial policies of South Africa.

"I do not see how the United Nations can be manoeuvred into giving approval of these policies

against which everybody has spoken for so long."

Mr. Adjei said that recent statements by South African leaders showed that it is intended to "pursue such racial policies on a more vigorous scale than ever before."

The Ghana delegate said the only solution to the problem is to place the territory under international trusteeship, and then hold a referendum or plebiscite to find out the wishes of the people. He added that the committee "fought shy" of this issue in its report.—Sapa-Reuter.

SABRA Now Wants Serious Criticism Of Race Attitudes

CONTACT between Europeans and Africans in South Africa, on the basis of separate development should be "judicious contact between responsible leaders," Dr. P. J. Meyer, vice-chairman of the Bureau of Racial Affairs (S.A.B.R.A.) in the Transvaal, told a Heidelberg audience recently.

The contact says a report in "the Star" should be between leaders in the various spheres, he added.

"General contact between all possible participants at conferences which can serve as propagandist sounding boards for demagogues, contribute to confusion of healthy mutual relationships instead of promoting them."

Dr. Meyer said South Africans were inclined to

dilute the rich knowledge of their traditional relationship towards the Bantu to hollow phrases which "flow from an unscientific, sentimental, liberalistic spirit which buries all differences in the same process of equalization.

"Between the White man and the Bantu in our country there exists a real difference in regard to spiritual (Continued on next page

Indians Decide To Co-operate With Nats

THE "Daily News" recently reported that a new Indian organisation—dedicated to close co-operation with the Nationalist Government and in opposition to the long-established Natal Indian Organisation and the Natal Indian Congress—is being established in Natal.

Mr. R. Rau, of Molteno, Cape, who conceived the idea of the organisation and who is in Durban on a campaign of recruitment, said that members would be sought from "the least wealthy section of the Indian community—those descended from indentured stock."

"The new group will be called the Colonial-born Indentured Indian Association and will work in the closest co-operation with the Nationalist Government with the intention of settling differences on a domestic basis and without interference from India or from the United Nations," he said.

All the Association wanted was a place for its members to live, and certain privileges which were its members' due—such as better housing, education and trading licences.

OPINION

FRIDAY, 26TH SEPTEMBER 1958

When Christians Call Names

IN its conduct of affairs, both in die Staat and in die Kerk, Afrikaner nationalism is obviously coming to appreciate a little more keenly the value of the expert from Europe. A short while ago the government imported Father Boschenski to come and testify on Communism. Now we are going to have Monsieur Hegger coming to tell South Africa what perfidious liars the Roman Catholics are.

Growing reliance on Europe is not without its advantages. It might conduce to realisation of the fact that people in that continent do not find it funny to bury their heads in the sand. Father Boschenski's testimony, in particular, would be so authoritative it could go far beyond the narrower confines of the treason trial. For example, he could make it possible for the uninitiated to know a communist by the way he walks. That would make things certainly easier for all concerned, in particular the Minister of Justice, who seems in a muddle about who and who do not serve Moscow's ends.

But like all good things this new enthusiasm for the expert from Europe can also be carried just a little too far. Monsieur Hegger comes to South Africa not to combat the forces of darkness or to radiate Christian love, light and forbearance. He comes specifically to run down his fellow Christians. We are going to be treated to the remarkable spectacle of a man wearing the reversed collar telling the barbarians of Africa, with their pierced earlobes, that the chap with a reversed collar who makes the sign of the Cross when the word Christ is mentioned is a dirty scoundrel.

This display of sacerdotal pugilistics would be most entertaining if it were not so idiotic. For example, the Catholics could promptly accept the challenge and get on the nearest hilltop to tell the chap with the pierced earlobes that Monsieur Hegger has been imported to blast the Catholics because the Pope was pleased to approve the appointment of two darkies as Bishops of Leribe and Umzimkulu respectively.

That would not floor the theological expert from Europe. He could counter by saying Roman Catholicism is a sinister influence which conditions the minds of men for the acceptance of totalitarianism. He could point to the fact that in Italy, right under the Pope's nose, there is the largest communist party in Europe, outside the Soviet Union. There could even be juicier morsels from the past, about papal debaucheries, the terrors of the Inquisition and the Catholic Church's reputed ownership of slaves.

That would not drive the Papal Nuncio scurrying back to Rome. On the contrary, the Catholics could

reply by appointing another couple of African Bishops nearer the larger industrial areas of the Union. Perhaps that would be really hitting below the belt. The Dutch Reformed Church would perish in a spasm of fits if it showed so much love for its neighbour as to appoint an African Moderator to have White people in his flock.

But the chap with the pierced earlobes is going to find the fight quite a lot of fun.

Intermarriage An "Emotional Red Herring" —De Blank

A FEW weeks ago, it would have been impossible—but the B.E.C. Brains Trust, starring the Archbishop of Cape Town, Dr. Joost de Blank, discussed race relations for 40 minutes without mentioning the Union of South Africa. The Archbishop was making his farewell television appearance.

Britain is obsessed with race discussions; not an obsession of race fear but the fearful obsession that she may not be proving worthy of her principles of tolerance.

This attitude characterized the Brains Trust's compassionate handling of questions posed them—a far cry from the fire and brimstone struck from the anvil of controversy whenever the Rev. Trevor Huddleston broadcasts on like topics.

Church Spokesman

It was to Dr. de Blank, now the acknowledged church spokesman on race matters, that the Brains Trust turned for much of the answer to the main question of the day.

This was that the emotional factor in the non-European peoples' resentment of past exploitation, plus a sense of inferiority over undeveloped technical and social abilities, would prevent the partnership of Black and White, and that in time, with numerical superiority, Black would throw White out.

Dr. de Blank said he had not come across any residual resentment at the past, but there was resentment for exploitation at the moment.

If the White could learn the lesson now that his exploitation of the Black might lead to a reversal of roles in time, and plant the seed of partnership by recognition of the mutual need of each for the other, the day might be saved.

Mixed Marriage

Dr. de Blank said of the intermarriage of races: "I don't believe

it is insuperably difficult in fact, though it is almost insuperably difficult emotionally at the moment.

"Everyone who wants to keep races apart immediately brings up the argument about intermarriage.

"I believe it is really an emotional red herring."

SABRA Now Wants Serious Criticism Of Race Attitudes

(Continued from front page)

make-up, spiritual attitude, style of living and community formation.

"Healthy and happy integration can succeed only between nations with related spiritual attitudes. The fact that Whites and non-Whites in our country form an economic unit is still not integration."

It is the task of the Bureau of Race Affairs to investigate scientifically all the aspects of the complicated relationship between White and non-White in South Africa "on the basis of separate community development," Dr. Meyer said.

One of the tasks is the study of the birth of African states in Africa, the way in which they came about and the influence they exerted on the South African African population.

Communist activities in Africa must be investigated.

"S.A.B.R.A. must aim at scientific analysis of all serious criticism in regard to relations between Whites and non-Whites."

Comment On Men And Events

And Now, Mr. Rau.....

By JORDAN K. NGUBANE

THE "Daily News" recently announced that a certain Mr. R. Rau, from Molteno in the Cape, is in Durban to try and set up an organisation styled the Colonial-born Indentured Indian Association. Some of its objects would be to co-operate with the Nationalist Party in endeavours to get a better deal for the Indians; to oppse the NIC and the NIO as well as to tell India to mind her own business and not poke her nose in South Africa's domestic affairs.

In very many ways this is a most distressing development. The Indian minority is not the most popular group in South Africa, on both sides of the colour line. Secondly, it is one of the smallest minorities. At the moment it is being attacked as savagely as the African is. The impact of the blows on the African are to some extent cushioned by his overwhelming numbers. They strike straight on to the flesh of the Indian. For this reason a further split could very well be calamitous for this section of the nation.

Not so long ago the Africans produced their own version of Rauism in S. S. Bhengu and his Bantu National Congress. At the time the African National Congress was a powerfully united organisation and had little difficulty in getting rid of him. But this was not the only advantage. The strength of numbers projected Bhenguism as an influence which could do limited harm.

Inevitable

The small Indian community, divided very sharply between the Left and the Right, is poorly equipped to afford its own brand of Bhenguism, inevitable as this was bound to be. In these circumstances the important thing to do is not to waste time calling Mr. Rau names. His emergence must call for a new appraisal of the circumstances which produced him, if to see not only what harm he can do, but also to discover how best to patch the rift in the Indian community.

In the first place the Indian community is the most highly-developed non-White group. This has automatically brought it in the sharpest conflict possible with race oppression. The consequent frustration finds expression in sharp economic differences within the group. The Natal Indian Congress claims to speak for the working classes and sees salvation for the Indian people in the Freedom Charter and in tying the ANC to this document, as well. The Natal Indian Organisation insists that

it does not exist to serve the interests of a particular class. But nobody outside it is fooled into believing that it is not the wealthy men's watchdog.

Both sides are extremely vulnerable in the face of a ruthless government. In its bid to destroy the Left-wing NIC the government will exert economic pressures—Job Reservation is a case in point—on the Indian minorities which would be designed to make it clear to the Indian worker that it is not in his interest to be led by a Left-wing organisation. Thus, to prate about the Freedom Charter is just no answer to the problems which the Indian must now face. The more the Charter is the Party line, the more de Klerk can crush the NIC by the simple process of throwing the Indians out of the skilled jobs they hold. Numbers here stand against the Indian. Except in Natal, his services are, from the government's viewpoint, dispensable. Situations could arise and are arising, if Mr. Rau's emergence is any indication, when this weakness could confront the Indian worker with the reality of disaster.

Wealthy Indian

The wealthy Indian is not in a better position. The field for the investment of his money has always been so limited that he has sunk a lot of capital in land. The Group Areas Act strikes him where it hurts most.

Unlike the African community, generally, the Indian worker has wider economic interests to defend. For many years he could buy land in many parts of Natal. He took full advantage of this opportunity and built himself a home or set up as a small vegetable farmer. Thus, while he keeps his job, he also has to fight to save his home.

This produces a whole series of distressing complications. Firstly, it throws in the sharpest outlines possible some of the real differences between the NIC and the ANC at the moment. The NIC fights race oppression and

to the extent that it does this, it is what the Left call a liberatory movement. A liberatory movement fights to change the order of society and to be effective its supporters must be dispossessed. Stripped of all they have they must live in hope and strive in faith. To the extent that the Indian has up to now been politically dispossessed, the NIC could count on the support of the bulk of the working class.

Building Societies

On the other hand, the Indian was not dispossessed economically to the extent that the African was. He could sell his labour to the highest bidder and was not tied down to the lowest wage by the Pass Laws. He could trade in areas forbidden to the African. He could buy land and have building society loans, to have his own home. To the extent that he has these interests, he also wants a political organisation whose attitude will be flexible enough to save bits and pieces from the wreck as the process of demolition goes on. Events have shot up Mr. Rau to satisfy just this need.

This brings us to the second complication. The NIC has reached the point where it cannot function as a liberation movement and a political party at one and the same time and still claim to represent the Indian people. The splits in this community are too wide for this myth to be believed any longer. That, in turn, reduces the value of the NIC in the Congress Movement. For, there is no point in having that alliance made up of people who only represent themselves and their cronies.

This is particularly the case when it is borne in mind that the government now has in its hands the initiative to exert three forms of pressure against the Indians: To throw them out of their jobs; to throw them out of shops and to throw them out of their homes. Any one of these would be catastrophic. In the face of these dangers people should realise that the Freedom Charter will just not bring about greater unity among the Indians. It has split the Africans and rendered them impotent to fight the Passes for their women. It is going to do the same for the Indians.

Real Salvation

Against this background real salvation for the Indian lies neither in trying to save bits and pieces nor in the politically exclusive Congress Movement, with its bias for seeing virtue only in

the "people's republic." It lies in a new alignment of anti-apartheid forces which would be strongly orientated towards the Centre.

There is reason to fear that this alignment will come into being as long as the political organisations of the African, the Indian and the Coloured do not produce a powerful leadership of the Centre which will be able to bridge differences which have developed in the various communities and enable them to regroup on a new basis.

The chief value of Mr. Rau's emergence lies in that it is a very sharp criticism of the Congress Movement's pre-occupation with Algeria, Nasser and the summit conference. It might induce men to realise that while they pass resolutions approved in Peking, the enemy at home gains ground.

Trouble In E.-Pakistani Assembly

SEVERAL members of the East Pakistan Assembly were injured when members of the Government Awami League Coalition Party and the Opposition Party fought a 15-minute battle in the House in which chairs, electric bulbs and benches were thrown.

The trouble started when Government members took objection to the Speaker, Mr. Abdul Hakims, ruling disallowing a no-confidence motion moved by the Government Party against him.

He was mobbed and attacked by pro-Government members but Opposition members immediately went to his rescue and a free-for-all battle started.

The Speaker was saved from serious injuries and was escorted out by officers and Opposition leaders.

Later the Deputy Speaker, Mr. Shahid Ali Acting under revised rules, tried to occupy the chair but Opposition members kept him away.

He then stood on the chair of the Leader of the House and read out a no-confidence motion against the speaker in a disturbed House, and later declared it passed by voice vote.

Chief Minister, Mr. Aaur Rehman Khan, and his other Ministers in statements issued later claimed, however, the no-confidence motion against the speaker was passed by the House by 170 votes against nil in a House of 300 members.—Sapa-Associated Press.

Verwoerd Thinks Up New Idea

DR. VERWOERD said the policy being followed was to give Africans increasing authority in their own affairs, and as they progressed they would gradually take over the affairs there until they complete control. He was speaking during the second reading debate on the Appropriation Bill.

He had had requests from Africans to abolish the present system of African representation in Parliament, he said. They preferred to have direct consultation and contact with State departments and authorities rather than through their representatives in Parliament.

Lieut.-Governor

The policy being followed was similar to that of Britain, he averred. The Protectorates had no representation in Parliament and contact was maintained through a High Commissioner. It was possible that a representative in the nature of a Lieutenant-Governor would be appointed to maintain contact with the people

once they had taken over control of the Reserves.

Dr Verwoerd said nothing he had done as Minister of Native Affairs had had the slightest effect on the development of industries, and his policy of influx control and siting of industries on the borders of the Reserves had not affected industrial development.

It was probably cheaper to establish certain industries on the borders of African Reserves than in the present industrial areas. Regardless of cost, there was the immeasurable advantage of protecting Western civilisation and several other advantages to both Europeans and non Europeans.

Ceylon Premier Sees Danger To His Govt.

MR. SOLOMON BANDARANAIKE, Prime Minister of Ceylon, told the House of Representatives here today that attempts had been made to suborn army and police officers with the aim of overthrowing his Government.

The Prime Minister told the House that, in the light of information he had received about intended coups d'etat and the general confusion in the country, he would ask for a continuance of the emergency powers vested in the executive at the time of the communal riots in May.

Mr. Bandaranaike, who was speaking during the debate on an Opposition motion seeking to repeal of the Emergency Regulations, said that the overtures to the army and police officers had been ineffective.

The riots which caused many deaths in May and June, before the police restored order, were sparked off by the language issue.

The Tamils, a Hindu people who settled in Ceylon from South India and represent about a quarter of Ceylon's 8,750,000 population, demanded equality for their language with the official Sinhalese, spoken by the Buddhist majority.

A promise by Mr. Bandaranaike in July last year to grant recognition to Tamil as the language of the national minority has never been implemented.

Riots broke out in May and a state of emergency was declared on May 27.

Mr. Bandaranaike said that while the armed services and police had acted courageously in the recent troubles there had been "black sheep."

He could not resist the conclusion that had the police acted swiftly at the beginning of the troubles there would have been no need to declare a state of emergency.

The intelligence department had also been inefficient. There had been cases of policemen looking on while looting was taking place, and he had received information about people who went about the countryside stirring up trouble.

The Prime Minister said he had got "some fish" in his net, but the big fish had so far eluded him.

Mr. Bandaranaike promised to lift the remaining emergency regulations in due course and to release very soon those still in detention.

The Ceylon Parliament on Wednesday defeated by 45 to 28 votes an Opposition motion seeking to end the state of emergency in force since the communal riots last May over minority language rights.

The Prime Minister, had asked the House for a continuance of the Emergency Powers, due to end on Saturday.

The extended powers were needed, Mr. Bandaranaike said. Because of an intended general strike by Leftist parties to bring the Government to its knees, threats of coup d'etat by "Right reactionaries" who had lost power in the last general elections and a proposed civil disobedience campaign by the proscribed Federal Party.

Mr. G. G. Ponnambalam, leader of the Tamil Congress, who represents the minority language group in Ceylon, said that the Prime Minister "had got panicky and was fighting non-existent foes."

Mr. Pieter Kueneman, of the Communist Party, denied any knowledge of an intended general strike by leftist parties.

Mr. M. D. Banda, of the former ruling United National Party, said Mr. Bandaranaike's allegations about an intended coup were based on hearsay. —Sapa-Reuters.

Justice Chagla Ambassador To U.S.A.

MR. MOHAMMED ALI CURRIM CHAGLA, at present Chief Justice of the Bombay High Court, has been appointed Ambassador of India to the United States of America. He will assume charge next month.

Born in 1909, Mr. Chagla was educated at the Saint Xavier's College, Bombay and at the Lincoln College, Oxford. He was President of the Oxford Asiatic Society in 1927 and of the Oxford Indian Majlis in 1922. He was part-time Professor of Constitutional Law at the Government Law College, Bombay from 1927 to 1930; Secretary to the Bar Council of the High Court at Bombay from 1933 to 1941; and a puisne judge of the Bombay High Court from 1941 to 1947.

He has been serving as Chief Justice of Bombay since August 1947. Earlier he served as Vice-Chancellor of Bombay University and as chairman of the Legal Education Committee. He is President of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society since 1947. He is also a Member of the Law Commission.

Last year he served on behalf of India as an *ad hoc* judge on the International Court of Justice at the Hague.

Mboya Elected Again

Mr. Tom Mboya, African elected member of the Legislative Council, was re-elected General Secretary of the Kenya Federation of Labour at its annual conference in Nairobi.

Mr. Mboya had said earlier that he would not stand again in order to devote more time to politics, but told the conference he had changed his mind "in view of requests from many unions."

The conference called on the Government to free trade union leaders and workers in detention camps.

Mr. Mboya said the Federation had requested the International Confederation of Free Trade Unions to examine "some legislation and provisions that in our view constitute forced labour in this country."

No Frogs For Indian Women

Mr. D. P. Karmarkar, Indian Health Minister, said in New Delhi that India did not propose to experiment with a reported Chinese birth control method in which women swallow small live frogs as contraceptives.

He was replying to a question in the Council of States, the Upper House of the Indian Parliament.

According to a report in an Indian periodical, a herbalist recommended a dose of 14 baby frogs to be taken in the spring, when they are "fresh and full of zest."

He claimed that this could prevent contraception for five years.

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi (Last Phase)	82/-
Discipline of Non-Violence	1 6
Indian Home Rule	1 0
My Experience with Truth	15 0
Truth is God	2 6
Women and Social Injustice	7 0
J. C. Kumarappa	8 9
Inspiring Anecdotes	1 3
Christian Missions	5 0
Towards New Education	2 6
Political Philosophy of Gandhi	13 0
Sarvodaya	5 3
Character and Conduct	1 3

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

What Happens When A European Becomes Black?

MR. X of Cape Town, was a happy man until the other day. He was looking forward to two things—a new job in another coastal town and marriage with the girl he loved. Then the letter from Pretoria arrived.

It was written by a Government clerk to Mr. X. It seemed that only God should have been able to change his life so suddenly and easily.

The letter said: "I have to advise you that after careful consideration of all the facts at my disposal, I have classified you as a Coloured person in terms of the Population Registration Act, 1959."

It added that any person who considered himself ag-

grieved by the classification could object in writing within 30 days.

"What facts have they at their disposal? Nobody has interviewed," Mr. X said. "What do they know of my appearance, my way of life? They write a letter like this. At a stroke of the pen they dash the ground away beneath my feet."

I was talking to Mr. X in his Cape Town home. He was a dark-haired man in his late twenties. I would have taken him for a European without a second glance."

Skilled

"What must I do about this new job? I am a skilled worker classified by my union as European, accepted by my previous employers as European. My new employers are taking me on as a European. What must I tell them? That I cannot use the cloak-rooms in their plant reserved for Europeans?"

"What must I tell my girl friend? How can I face her

with this. I know she will stick by me but is it fair to involve her in this?"

Mr. X said he had never had doubts about his race.

Mr. X said that a sister and brother of his had received similar letters. They had been interviewed at the office of the Population Registrar in Cape Town.

"My sister is engaged to an Afrikaner. He knows about it and they are going to be married whatever happens. They will probably leave the country if the classification becomes final."

"My brother has children blonde hair and blue eyes. They go to an Afrikaans school. How could they possibly be classified as anything but European? Does this mean that our whole family is to be split right down the middle? Naturally I am going to object against this classification."

"And if I am not successful? I shall leave the country, of course. How can I face my old friends and associates, my relatives? I love this country, but what must I do?" he asked.

—"Daily News."

Stanford Says Bantu Authorities Unpopular

MANY Africans were disillusioned and dissatisfied with the Bantu Authorities scheme, and demonstrations against the authorities were more widespread in the reserves than was commonly known. Mr. Walter Stanford (Native Rep., Transkei) told the Assembly when the Natives' Affairs Vote debate was continued this afternoon.

The African chiefs who had accepted the Bantu Authorities Act on behalf of the Transkei Bunga had done so in the belief that it would give them control and administration of their own affairs.

"The profound shock came when the Bantu Authorities were promulgated in August, 1956," said Mr. Stanford.

"The proclamation gave control of the tribe to the department in no less than 25 different clauses.

"When the proclamation was known there followed widespread dismay and disillusionment.

"This disillusionment has become resentment which has expressed itself in many areas."

In his own constituency of the Transkei there had been trouble at Peddie, where a minor chief had been banished and the man put in his place murdered.

There had been trouble at Lady Frere on June 25 this year, when officials had to leave the area when Africans refused to accept the Bantu Authority, said Mr. Stanford.

NIC Says Group Areas Act Can't Be Just

IN a statement issued by the Natal Indian Congress, the Executive has publicised correspondence between the Durban City Council and the Natal Indian Congress over the period from May 1958, prior to the Proclamations of June 6th 1958, to September 17th 1958 after Dr. Donges said in Parliament that sacrifices must be made under the Group Areas Act.

In May the Congress wrote to the Mayor asking for an opportunity to address the Council on the revised race zoning proposals for the City.

In a belated reply in August the town clerk turned the congress request on the score that such a course would serve no useful purpose in view of the invitations to Indian ratepayers representatives to meet the Indian Affairs Advisory Board.

To this, says a Press statement issued by the NIC, the Congress Executive replied:

"Adverting to previous correspondence herein may we point out that at no stage did the Natal Indian Congress request for it to be heard by the Indian Affairs Advisory Committee.

The Executive wishes to inform you that it does not recognise the Indian Affairs Advisory Committee and the Congress application was directed to the Durban City Council. We do not agree with you that no purpose will be served by Congress representatives addressing the City Council on the far-reaching effects of the Group Areas Act and the Proclamations thereunder. The Natal Indian Congress, we submit, is the representative organisation of the Indian people and is the only body recognised by them to speak on their behalf."

This letter apparently stung the Council and two days later Congress received the following "It seems clear that I cannot

take this matter any further.

"The Indian Affairs Advisory Committee was created by the City Council expressly as a forum for the ventilation of the views of the Indian people upon municipal matters which concerned them, and it has always been felt that your Congress' attitude towards the Advisory Committee would be disadvantageous to the people whom your Congress represented"

Consistent with the Congress policy on Group Areas the following statement was released to the Press after receipt of the Council's reply in August:

"The statement made by Dr. Donges, the Minister of the Interior in Capetown, that over 100 areas have been proclaimed throughout the Union and that there are other proclamations on the way is consistent with the Nationalist Party's policy of pursuing its ideal of apartheid in spite of the consequent injustices and hardships to the non-white people. Dr. Donges' statement follows the election of the new leadership of the Nationalist Party. It emphasises that no matter who assumes the leadership of the Party the Nationalists will carry on with their disastrous policy to achieve their narrow aim. It also follows the statement by Dr. Donges that unless there are "exceptional circumstances" no areas will be de-proclaimed."

In the light of these pronouncements and the shadow of these developments one can no longer talk of 'just plans', under the Act. There can be no justice flowing from the Act and any local authority which contemplates obtaining support of its affected citizens to trim its plans under the Act is expecting too much: The Indian people will not be party to any move to trim the Durban City Council's further plans under the Act. There may be a series of plans for Group Areas but knowing what the principle of the Act is we will always oppose any plans.

The Natal Indian Congress reaffirms that the Indian people oppose the Group Areas Act *in toto* and asks for the withdrawal of all proclamations and the repeal of the Group Areas Act and the Group Areas Development Act."

London Letter

(From Our Own Correspondent)

September 16, 1958

Four Years' Jail For "Vicious Hunting" Of Coloured Men

THE disturbances in Notting Hill and Nottingham appear to be over. There are signs that Britain may have learned a valuable lesson from the incidents, but only time can tell. In the Notting Hill area integration classes are being started and in most other areas of Britain with coloured minorities action is being taken by local residents who are determined to strive for integration and brotherhood. In the courts the cases of those involved in the disturbance are being heard.

At the Old Bailey yesterday nine white youths—aged between 17 and 20 were each sentenced, by Mr. Justice Salmon, to four years' imprisonment. The Judge said they had set out on "a cruel and vicious man-hunt" for coloured men. In announcing the sentence he told the youths: "Your object was to instill stark terror and inflict as much pain and grievous injury as you could. During that night, you savagely attacked five peaceful and law-abiding citizens without any shadow of an excuse... Indeed you knew nothing about any of them, except that their skin happened to be a colour of which you, apparently, did not approve... It was you men who started the whole of this violence in Notting Hill. You are a minute and insignificant section of the population, but you have brought shame upon the district in which you live and have filled the whole nation with horror, indignation and disgust... As far as the law is concerned, you are entitled to think what you like, however vile your thoughts; to feel what you like, however brutal and debased your emotions; to say what you like, provided you do not infringe the rights of others and imperil the Queen's Peace. But once you translate your dark thoughts and brutal feelings into savage acts such as these, the law will be swift to punish you and to protect your victims."

Other cases are still pending, and whilst no one in this country wishes to deny that we all have cause for great shame in what has happened—much of which can probably be laid at the door of we white liberals who have been too indeterminate in extending the hand of friendship to the coloured immigrants amongst us, we would ask the world to note that there is a determination abroad in

this land that discrimination shall gain no hold in Britain. We are wide awake to the fact that certain fascist elements have not been without their influence in these developments, and their pernicious literature will be dealt with. We would also ask that due note is taken of the manner in which we are dealing with the thugs involved. No one will be able to point a finger of scorn at our courts and accuse them of meeting out one standard of justice to white men, and another to those who are coloured—which is more than one can say for courts in some lands. And to all those supporters of apartheid who so eagerly cried that the white people of Notting Hill were being to show that they too did not want to live in integration with negroes, we would say: look at the people whose support you claim. They are criminals who carry coshes and bicycle-chains, who attack innocent people with broken bottles and iron bars. You are welcome to your allies. We, for our part, will side with the decent and innocent victims of these brutal attacks, no matter what the colour of their skin.

Immigration

No decision is to be expected in the near future on the question of whether the suggested limitations on immigration by Commonwealth citizens will be adopted. However, it appears unlikely that there will, in fact, be any restrictions imposed. The Home Secretary has been most guarded in his comments on this question, and has certainly given no encouragement to those who advocate restriction. It should be borne in mind, of course, that the United Kingdom's open door policy is quite unique within the Commonwealth and is unilateral. No other Commonwealth nation has such a policy, and whereas,

for instance, Indians and Ghanaians cannot be prevented from entering the United Kingdom, no United Kingdom citizen has the similar right to enter India or Ghana. The recent deportations of Britons from Ghana could not have been carried out in reverse. A Ghana citizen cannot be deported from Britain. This is recognised by many in Britain as being a practice which should be treasured. It will be a great day when all the countries of the Commonwealth open their doors in this fashion. There have therefore been particularly strong protests from bodies such as the young Liberals and the Fellowship of Reconciliation and the Society of Friends, against any restrictions whatever. In addition many others have raised the voices warning at any rate against restrictions on grounds of variation in pigmentation.

The Case Of Jimmy

Wilson

There is much concern in Britain about the case of Jimmy Wilson, the American Negro who is under sentence of death for robbery in Alabama. On September 11 the Alabama Supreme Court upheld the death sentence on this man, and fixed October 24 as a new date for

execution. Now only the Governor can act—and no appeal can be made to him for clemency until 24 hours before the execution is due to take place. Then the Governor's word is final. The disturbing thing about this case is that the crime for which this man is to be executed is one of stealing a mere \$7.95 from a white woman—but robbery can be considered a capital crime in certain circumstances in Alabama, and the white woman concerned declares that Wilson tried to rape her and threatened her life. It is also perhaps not insignificant that only four men have been executed for robbery in Alabama—and they were all Negroes. Those who can should write to the Governor urging clemency, and pointing out what a disaster the execution would be to America's good name.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

DEWALI GREETING CARDS

REF. NO.

101	Film Star Printed Cards	3/-	Dozen
102	Film Star Printed Cards Large	6/-	"
103	Film Star Folder Cards Medium	9/-	"
104	Film Star Folder Medium Cards Tinted	12/-	"
105	Film Star Folder 3 x 4 Cards Plain	15/-	"
106	Film Star Folder 3 x 4 Cards Tinted	24/-	"
107	Film Star Post Cards Plain	15/-	"
108	Film Star Post Cards Tinted	21/-	"
109	Religious Folder Cards Medium Plain	9/-	"
110	Religious Folder Cards Medium Tinted	12/-	"
111	Religious Folder Cards 3 x 4 Plain	15/-	"
112	Religious Folder Cards 3 x 4 Tinted	24/-	"
113	Floral Series	18/-	"
114	Floral Series	24/-	"
115	Floral Series	27/-	"
116	Floral Series	34/-	"
117	Floral Series Perfumed	36/-	"
118	Dewali Greeting Cheque Book	2/-	Each
119	Dewali Greeting Hankies	1/10	Each

ORDER NOW. POSTAGE FREE. C.O.D. 2/- EXTRA

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 29488, 286 GREY ST., DURBAN. P.O. Box 2037
(Opposite Corner Shah Jehan Cinema)

KKK In England

LONDON.

A VILLAGE PARSON who has been preaching racial tolerance spoke of the cross that burned near his rectory. It was made of elm boughs and soaked in paraffin and was set alight at midnight.

To the Rev. Hugh Artus, 47-year-old rector of Arley, Warwickshire, have also gone three threatening letters and three post-cards from the "Ku Klux Klan."

But Mr. Artus told the "Daily Express": "These letters will make no difference to what I say from the pulpit. We have coloured men here working for the Coal Board.

"I was very upset by the letters and in view of the troubles in London and Nottingham I thought it best to call in the police."

Detectives are now investigating among the 4,000 people in Arley, a mining town near Nuneaton.

The "hate" letters are signed by the "Gran Titan of the province of Mercia" and the "Grand Cyclops of Nuneaton."

They are written in block letters on Ku Klux Klan note-

paper bearing a silver knight and a Texas box number.

In his church magazine this month the rector writes: "It seems there really is a branch of the Lu Klux Klan operating in the Midlands.

"Some people may consider it childish to form secret societies but every now and then the urge takes a nasty turn.

"Then you get things like the Ku Klux Klan and it isn't funny anymore"

Indian Firm's Donation Towards Mutesa House

Messrs. Narandas Rajaram and Co. (Africa) Ltd, whose Chairman is Sir Purshotamdas Thakurdas, has recently made a generous offer to contribute £400 (Sterling) annually for a period of five years towards maintenance cost of "Mutesa House," London.

Mutesa House is a Hostel built for African students in London.

This offer has been accepted by His Highness The Kabaka's Government.

Food Crisis In India

NEW DELHI, Sunday.

THOUSANDS have been arrested in West Bengal and Uttar Pradesh, where widespread agitation and demonstrations against high food prices and scarcities are continuing.

But there were signs this week-end that prices, which have risen to some of the highest levels since Independence, are beginning to fall.

If the trend continues, the authorities—who insist that much of the scarcity is artificial—hope hoarded stocks will come on to the markets and ease the whole situation.

Latest reports from Lucknow, capital of Uttar Pradesh, say that demonstrations, including attempted raids on grain warehouses, may be called off following an appeal by the state Governor, Mr. V. V. Giri, for all parties to get together and treat the situation on a "war basis."

So far, nearly 5,000 demonstrators have been arrested in Uttar Pradesh. In West Bengal, crowds have marched daily on

Dalhousie Square, where the State Secretariat is housed, and been taken into custody for defying a ban on the assembly of more than four persons

In the Punjab and Andhra States, unauthorised grain stocks have been seized and in Uttar Pradesh magistrates have been ordering searches.

The country has been divided into food zones and on zonal borders all vehicles are examined to prevent smuggling for speculative purposes.

The Indian Food Minister, Mr. Ajit Prasad Jain, reiterated this week, however that the Government has no intention of introducing rationing

In Delhi on Friday a man was prosecuted for inviting more than 50 people to his daughter's wedding feast—first prosecution an order limiting to 50 the number of guests who can be invited for food

Often food is served to hundreds of people at an Indian wedding—Sapa-Reuter,

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
 Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
 DURBAN.

Phones:

Office: 25845
 Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

STORMY PRE-PUJA PERIOD FACES WEST BENGAL

WEST BENGAL is entering what threatens to be one of the stormiest periods in an already stormy history.

A combination of circumstances—a serious food shortage, rising prices, an increase in the Calcutta tram fares and the proposed enhancement of college tuition fees,—has brought about a crisis which ironically occurs on the eve of the pujas.

It is curious how every year the eve of the greatest festival in the State has been marked by agitation of some sort.

Mr. Nehru And Party In Sheratung

Mr. Nehru and party arrived in Sheratung from Gangtok on their way to Bhutan.

They will be camping there on a rugged mountain at the foot of the 14,000-foot high Nathula Pass across which lies Tibetan territory.

Mr. Nehru and Party began their journey on mule-back early on Thursday morning to cross the Nathula Pass into Tibet.

Mr. Nehru drove to Sberatung along the 30-mile stretch of mule track now converted into a road. The Prime Minister formally declared this road open. It took three years to complete this track out of steep mountains rising from Gangtok at 5,600 feet to 14,000 feet at the pass. The Maharajkumar of Sikkim, who accompanied Mr. Nehru up to Sberatung, returned to Gangtok.

Soon after their arrival at Sberatung, a thick fog blanketed the valley overlooking the camping site.

A labourer was crushed under a boulder which fell from the hillside on to the road midway between Gangtok and Rangpo just a few minutes after Mr. Nehru and his party passed that point. With his nose and mouth badly battered, he was undergoing treatment at the Gangtok hospital where he died later.

Controversy Over Iraq's Future

Should Iraq join the United Arab Republic in federation or in complete Union on the Syrian-Egyptian model? This question is understood to be the subject of furious controversy today in Iraq where no one of

any consequence is apparently thinking in terms of the nation's continued existence as a separate Republic for long.

Opinion, however, appears to be sharply divided among the pro-federation and pro-unity partisans. The recent promise of a referendum made by the Iraqi Prime Minister is probably meant as a sop to those who demand a swift decision to end prevailing uncertainties.

The protagonists of unity believe in the early realisation of a pan-American ideal and contend that the best way to fight foreign pressures is to weld the entire Arab in one indivisible State.

They include, according to a reliable Iraqi source, a majority of the politically conscious army clique who backed the coup against the monarchy.

Educationists Call To Close Benares University

A prominent educationist suggested the closure of the Banaras Hindu University as a first step to end the turmoil in that "great seat of learning". He said that after the closure, representatives of the Uttar Pradesh and the Central Government should sit together and find a solution to end the trouble there.

Otherwise, if the present state of affairs were to continue, trouble would spread to the Universities not only Uttar Pradesh but in other states as well.

The educationist said he was pained to find an atmosphere of "depression" in the capital caused by the "Banaras Hindu University politics". He was shocked to learn that the university was now conducted by the students themselves with a new Vice-Chancellor appointed by themselves.

Funds For Communist Trade Union Activities

The President of the Indian National Trade Union Congress demanded an inquiry to determine the sources of the "huge funds" with which the Communist Trade Unions were financing their trade union activities.

Addressing a press conference he said that he had received reports that the Communists

were making determined efforts by throwing in large numbers of full-time paid workers in all industries and all centres.

This would naturally involve considerable expenditure and it was obvious that the amount collected from labour alone would not be sufficient to meet a fraction of this expenditure.

He referred to the allegation

made by the Kerala Pradesh Congress Committee that the Communist Party had already collected about Rs. 75 lakhs. This allegation had been denied by the Secretary of the Kerala Communist Party. "A probe into the sources of the Communist Party's financial position will be not only revealing but also is called for," he added.

Nehru Discourages Communist Conference

PRIME MINISTER NEHRU told the Indian Parliament that it is the policy of the Indian Government "not to encourage international bodies which have political or ideological cold war affiliations to have their sessions in India."

He added: "We do not want this cold war to come here."

Earlier, the Deputy External Affairs Minister, Mrs. Lakshmi Menon told the House that the World Federation of Democratic Youth had been discouraged from holding its executive committee meeting in India.

Mrs. Menon said: "The organisation has its headquarters in Budapest and there is no particularly strong reason for it to meet in India."

The Prime Minister said: "The general policy is not to encourage these sessions. If one does it in one case, one cannot discriminate in others. It is true that it is not always easy to find out what the political and ideological affiliations of a particular body are.

We have no objection to educational and other organisations holding meetings here. But where the affiliation is clear, we discourage them. In this particular instance it seems to us to be quite clear."

A member asked why the World Assembly of Youth was allowed to hold its sessions in India though rabid anti communist speeches were made from its platform.

Mr. Nehru said that when the question of permitting them to hold their sessions arose, it was made clear that if they had any type of cold war programmes they would not be allowed to hold their sessions. This organisation, Mr. Nehru added, functioned on a much wider basis.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS. (PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

Sporting Bodies Considering Joint Fight For World Recognition

(By "Recorder")

A SPORTS meeting which may influence the history of sport in South Africa is to be held in East London on the 5th October.

For the first time, representatives of South Africa's national sporting bodies will meet and discuss the future of the millions of sportmen and women they serve. The bodies consist almost entirely of non-white sportmen (though they are open to all) but their decisions will affect all South African sport.

Among the national bodies likely to be represented are: athletics, boxing, cricket, lawn tennis, soccer, softball and baseball, table tennis and weightlifting. They will discuss how to co-ordinate their activities, both internally and on the vital issue of international recognition for all South African sportmen in all codes of sport.

Preliminary discussions have been encouraging. A successful informal meeting was held in Durban recently, at which influential sports administrators like C. M. Bassa (table tennis), E. H. Haffjee (athletics), Reggie Ngoobo (lawn tennis), George Singh (soccer) and M. N. Pather, R. Regnath, Louis Nelson, R. Lutchman and Charles Pillay, took part.

The conference has been convened by the South African Weightlifting and Body Building Federation, who were represented at the Durban discussion by D. A. Brutus, but the national bodies will meet on a basis of complete equality at East London.

If the discussions are fruitful, a co-ordinating committee will be set up and preparations made for a full scale conference, probably in Durban in January 1959.

Because of the immense significance of the conference, a heavy responsibility will rest on the shoulders of those present. It will be their duty to show that they have the breadth of vision to consider the interests of the sportmen they serve in the whole country. They will have a unique opportunity to participate in historic development in the sport of the country.

Indian Textile Delegation Arriving In East Africa

A FOUR MAN delegation sponsored by India's Cotton Textiles Export Promotion Council will arrive in Nairobi on September 29 to tour East and Central Africa as well as Mauritius and Madagascar.

It will be led by Mr. Chhinoobhai C. Jhaveri, President of the Exporters' Association who also led an earlier textiles delegation which toured South-East Asia. Other members are: Mr. K. K. Mahdeva of the Sassoon Mills; Mr. Suryakant C. Vakil of the Uganda and Kenya Exporters (Private) Ltd. of Bombay; and Mr. C. P. Philipose, overseas officer of the Textiles Export

Promotion Council at Mombasa.

The Indian textile industry is the largest established industry of India with an annual production of over 5,000 million yards of piecegoods apart from about 1500 to 1700 million yards produced by handlooms and small powerloom establishments. Cotton textiles are of more or less equal importance to tea and jute from the point of view of exports.

British East Africa has always been considered a traditional market for Indian textiles. Imports from India in the post-war years have formed on an average 60 to 70 per cent of East Africa's total imports of cotton textiles.

Cheapness of Indian fabrics and their good quality have been the main factors responsible for the popularity of Indian goods.

In a highly competitive buyers' market, where the consumer can afford to be fastidious, it has become to pay minute attention to the East African textile markets. The Indian textile industry has made rapid strides in the post war years and is, therefore, confident of meeting and exacting demands of the buyers. It will be the endeavour of the delegation to study the textile requirements of the different countries included in their itinerary and also give publicity to Indian textiles.

You can't cheat the camera!

Yvonne runs a studio for fashion photography. I was delighted when she asked me to pose. "We'll fit the frock tomorrow", she said. "Bring along those lovely black court shoes you bought last week."

I was thrilled. Felt like a film star—posing against that fabulous car! Then Yvonne called out: "Wait! Your shoes dearie! They're just crying out for polish!"

"I've noticed people pay attention to clothes and cosmetics and forget their feet. And the camera notices too! That's why we keep Nugget handy."

Nugget did the job in two ticks. Yvonne was sweet, and I was soon in front of the camera again.

Yvonne's right! There's no excuse for dull shoes. My latest job was for a stocking photo—with my shoes newly polished and a new career well started.

'NUGGET'—the shine of good shoes

893-1-E-58

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th Sept. 1958.
Sails for Bombay on 5th Oct. 1958.

S.S. Karanja due 29th October 1958.
Sails for Bombay via Karachi on 4th Nov. 1958.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma
Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man
who moved on this Earth and gave
the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated.
Over 300 pages and over 500
photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK

Released by the Government of India

Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — DURBAN.

P. O. Box 476. — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

*

નામરૂપ એવ જન્મતું સ્વરૂપ
છે. અજ્ઞાન કાળમાં જન્મત સત્ય-
વત લાગે છે. અને જ્ઞાન કાળે
અસત્ય ખાસે છે.

—બ્રહ્મચારી વિષ્ણુપ્રકાશજી.

*

ધાનાનો ભાગલાનો વિરોધ

સુભ્ય વેસ્ટ આફ્રિકા ઉપર યુનાઇટેડ નેશન્સની ત્રણ સભ્યોની કમીટીએ જે નિષ્ણંત કમીટી હતો તે ધાના કોષ્ટક પદ્ધતિ સ્વીકારી નહીં શકે, એમ ધાનાના મુખ્ય પ્રતિનિધિ મી. એકે એડલરે જણાવ્યું હતું.

આ કમીટીએ એવી સુચના કરી હતી કે પ્રોટેક્ટોરેટસના ભાગલા કરવામાં આવે, જેથી એક ભાગ ટ્રસ્ટીશીપ નીચે રહે અને બીજા દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે જોડાયેલો રહે.

આ કમીટીનો રીપોર્ટ આ મહિનાની શરૂઆતમાં કમીટી તરફથી રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. આ કમીટીના સભ્યો, પ્રિટનના સર આર્લેંગ આર્ડન-કલાક, યુનાઇટેડ સ્ટેટસના મી. વાલ્ટર વોમસ્લી અને પ્રિન્સીપલ સીનહોર વોરકો ડી કુન્ડા છે. મી. એડલરે રીપોર્ટને કહ્યું હતું કે એવી અફવા ઉડાવવામાં આવી હતી કે, આ સુચનાને ધાનાની સંમતી છે. આ વસ્તુ અસત્ય છે. ધાનાની સરકાર આવી સુચના કદાપી સ્વિકારી ન શકે.

જે વિચિત્ર વસ્તુ છે કે કમીટી એ એવી સુચના કરી છે કે, એક સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની કાઉન્સિલમાં સભ્યો તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકા, પ્રિટન અને ડ્રાન્સે રહેવું જોઈએ. આનો અર્થ એ થાય કે, યુનાઇટેડ નેશન્સના બીજા સભ્યોને આ કાઉન્સિલમાં બોલાવાનો અથવા મત આપવાનો અધિકાર નહીં રહે. જે પ્રોટેક્ટોરેટનો એક ભાગ દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે જોડવામાં આવશે તે

તે ત્યાંની રંગભેદની અને ઈલાચ કાયદાની નીતીનો ભોગ બની જશે. “હું નથી સમજી શકતો કે, યુનાઇટેડ નેશન્સ આવી વસ્તુ શી રીતે હાથે કરીને બનવા દે. જ્યારે કેટલા વખતથી બધાએ આ નીતીઓનો સખત વિરોધ દર્શાવ્યો છે.” મી. એડલરે એ વધુમાં જણાવ્યું કે, હાલના દક્ષિણ આફ્રિકાના હેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે ત્યાંના નેતા-

ઓ, પોતાની રંગભેદની નીતી વધુ મોટા પાયા ઉપર લાગુ પાડવાના છે. આ કોચકાનો ઉકેલ એકજ રીતે થઈ શકે, અને એ એકે, પ્રોટેક્ટોરેટસને એક આંતરરાષ્ટ્રીય ટ્રસ્ટીશીપ હેઠળ મુકવામાં આવે, અને પછી મતદારોની એ વિષય ઉપર સંમતિ લેવામાં આવે. કમીટી આ વિષય ઉપર ચર્ચા કરતાં અચકાતી હતી.

ફરવુઅર્ડનો નવો વિચાર

પાર્લામેન્ટમાં બાધણ કરતાં ડો. ફરવુઅર્ડએ જણાવ્યું હતું કે, એમની નીતી એ હતી કે આફ્રિકાને પોતાના ક્ષેત્રમાં ધીમે ધીમે વધુ સત્તા આપવામાં આવે, જેથી આગળ જતા તેઓ ત્યાં પુર્ણ સત્તા ધરાવી શકે. એમને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાને તરફથી એમને અરજીઓ કરવા માં આવી હતી કે હાલ જે પાર્લામેન્ટના આફ્રિકન પ્રતિનિધીઓ છે, એમને રદ કરી નાંખવામાં આવે જેથી તેઓ સરકાર સાથે સિધા જોડવાર રાખી શકે, અને પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધીઓ દ્વારા તેમને કામ ન કરાવવું પડે.

હાલની નીતી પ્રિટનની સરકારની નીતી જેવીજ છે. પ્રોટેક્ટોરેટસને પાર્લામેન્ટમાં પ્રતીની ધીત્વ નથી. તેઓ પ્રિટનની સરકાર સાથે એક હાય-કમીશનર દ્વારા સંબંધ રાખે છે. જ્યારે આફ્રિકાનો રીઝર્વેશનો પુરો કબજો લઈ લેશે ત્યારે એક લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર નીમવામાં આવશે, જેના

દ્વારા આફ્રિકાને સાથે સંબંધ જળવાય.

ડો. ફરવુઅર્ડે જણાવ્યું હતું કે, નેટીવ એફેસના મીનીસ્ટર તરીકે એમને જે પદ પગલાં લીધાં હતાં. એની અસર ઉદ્યોગ ના વિકાસ ઉપર ન હતી થઈ. એમને આગળ જતાં કહ્યું હતું કે નેટીવ રીઝર્વેશના કીનારા ઉપર અમુક ઉદ્યોગ જો સ્થાપવા માં આવે તે તે સરકારને વધુ સસ્તા પડે. તે જતાં પૈસાનો વિચાર ન કરતાં મુખ્ય વસ્તુ એ છે કે, પશ્ચીમ સંસ્કૃતિ જળવવામાં આવે, અને સાથે બીન-ગોરાઓ તેમજ ગોરાઓને તેનાથી ઘણા ફાયદા મળે એ વધુ મહત્વનું છે.

હિંદીઓની નવી સંસ્થા

આ અઠવાડિયામાં એવા સમાચાર મળ્યા હતા કે નાટાલમાં હિંદીઓની એક નવી સંસ્થા કે જે નાટાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસ તથા નાટાલ ઈન્ડિયન એસોસિએશનની વિરુદ્ધ છે,

અને જે નેશનાલીસ્ટ સરકાર સાથે મળીને કામ કરવા ઈચ્છે છે, એવી એક સંસ્થા સ્થાપવામાં આવવાની છે. મોલટીનો, કેપના મી. આર. રાવ, જેઓએ આ નવી સંસ્થાનો વિચાર કર્યો છે, અને હાલ નાટાલમાં એના સભ્યો બનાવી રહ્યા છે, એમને જણાવ્યું છે કે, આ સંસ્થાના સભ્યો, ગરીબમાં ગરીબ વર્ગના લોકો માંથી કરવામાં આવશે. આ નવી સંસ્થાનું નામ “ધી કલોનીયલ બોર્ડ ઇન્ડિયન એસોસિએશન” પાડવામાં આવશે અને તે નેશનાલીસ્ટ સરકાર સાથે મળીને, જુદાઈઓ દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરશે. તેઓ આ બાબત માં હિંદ અથવા યુનાઇટેડ નેશન્સની મદદ નથી ઇચ્છતા. આ એસોસિએશન એટલું જ ઇચ્છે છે કે તેના સભ્યોને રહેવાની જગ્યા મળે, અને વેપાર તથા શિક્ષણ માટે સારી સગવડો મળે.

વેપારીઓની સભામાં શ્રી મોરારજી દેશાઈ

ભારતના નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેશાઈએ અમેરીકી તથા ભારતીય વેપારીઓની એક સભામાં પ્રવચન આપતાં કહ્યું હતું કે, “ભારતમાં વીદેશી ચૂરીના રોકાણ માટે ઘણો અવકાશ છે. અને એ માટે ઘણું સાતુકળ વાતાવરણ પથ છે અને ભારતની વીકાસ યોજના આની સફળતા વીધે અમારા મનમાં તો કોઈ શંકા નથી.”

ભારતની ચાળીસ કરોડની જનતાના જીવન ધોરણ ઉચા લાવવાના ભારતના પ્રયાસમાં ભારતના ઘણા ઉદ્યોગમાં પહોંચના ચૂરીપતિઓ મુકી રોકે એ આવકાર પાત્ર બની રહેશે એમ તેમણે જણાવ્યું હતું અને ઉમેર્યું હતું કે, આ બધામાં ભારત તેની લોકશાહી પદ્ધતિ ની મુળભૂત સ્વતંત્રતાઓ ની સંકલ્પે જળવી રાખશે. ભારતની સમાજવાદી પદ્ધતિની સમાજરચનાની વીચારસરણી મરીખી ફેરવાને માટેની છે-બનનો નાશ કરવા માટે નથી.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૮.

ન્યારે ખ્રિસ્તીઓ ગાળાગાળી ઉપર ઉતરે છે

શ્રી ન્ય સંબંધી અને અર્થ સંબંધી વસ્તુઓમાં આફ્રિકાને, યુરોપના અનુભવીઓના મતની ક્રીમ્મત ધરાવતાં થયા છે. થોડા સમય પહેલાં, સરકારે ક્રાઇર ઓવેન્સ્કીને, કેમ્બ્રીજના ઉપર પોતાના મત આપવા માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું. હવે મોનસીયર હેગર આવવાના છે, અને તેઓ આપણે સિદ્ધ કરી ખતાવવાના છે કે મોનસીયર કેટલા ખોટા છે.

પરદેશના મતને ગણકારવાના કાયદાઓ ઘણા છે. કદાચ એને લીધે દક્ષિણ આફ્રિકા સમજી શકશે કે યુરોપના લોકોને આંખ આડા કાન કરવાની નીતી પસંદ નથી. કદાચ ક્રાઇર ઓવેન્સ્કીએ આપેલા મત ઉપરથી, અભણકાર લોકો કેમ્બ્રીજને એની ચાલ ઉપરથી ઓળખી શકશે. ખાસ કરીને, ન્યાય ખાતાના પ્રધાનને પોતાની શુચવણમાંથી ઉગારી શકશે. અત્યારે તેઓ નક્કી નથી કરી શકતા કે કેણુ કેમ્બ્રીજ છે અને કેણુ નથી.

પણ બધી સારી ચીજોની જેમ, આ યુરોપના મત વિષે જે ઉત્સાહ છે તે વધારે પડતો થઈ શકે છે. આજે મોનસીયર હેગર દક્ષિણ આફ્રિકા આવી રહ્યા છે, તે અહીંના અધિકારમાં પ્રકાશ ફેલાવવા અથવા ખ્રિસ્તી પ્રેમ અને સહાનુભૂતી ખતાવવા નહીં, પણ પોતાના ખ્રિસ્તી સાથીદારોને ઉતારી પાડવા માટે આવી રહ્યા છે. આજે આપણી સામે એક ખ્રિસ્તી પાઠવી બીજાને ખોટા પાડવાનો પ્રયત્ન કરવાના છે. આ અતિ ગુર્ખતા ભરેલું પ્રદર્શન થશે.

મોનસીયર હેગરને જવાબ આપતાં કદાચ ફેથોલીકો ઉભા રહી ને કહેશે કે, તેઓ ફેથોલીક પંથના લોકો ઉપર હુમલો એટલા માટે કરી રહ્યા છે, કારણ કે પોપે, લરીખી અને અમલીમ-કુલુના જે કાળીયાઓને ખીશાપની પદવી આપી છે.

આના જવાબમાં, યુરોપના મહેમાન કદાચ એમ કહે કે ફેથોલીક પંથ, લોકોના મગજમાં સેળલેળના વેચારો રેડે છે. વધુમાં કદાચ તે એમ પણ જણાવે કે ઇટલીમાં પોપના નાક નીચે, સોવીયેટ યુનીયનની બહાર મોટામાં મોટા કેમ્બ્રીજ પાઠવી છે.

આ બધાથી ફેથોલીક લોકો કાંઈ કરીને ચુપ નહીં રહે, કદાચ એના જવાબમાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખીજ આફ્રિકન ખીશાપે નીમી દેશે. આનાથી તે કય રીફોર્મિંગ ચર્ચને અકબર આવશે! આ બધી ધમાલમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના કહેવાતા જંગલી ઓને ઘણી હસાવનારી વસ્તુઓ મળશે!

ચારિત્રની જરૂર

સાધુઓએ પોતાની જાતને સિદ્ધ ન માનતાં સાધક માની સોની પાસેથી કાંઈ ઉપદેશ લેવાનો વિચાર આણુ રાખવો જોઈએ. ગૃહસ્થોએ ચારિત્ર એ જ મોટો ચમત્કાર છે, તેવી શ્રદ્ધા વધારતા રહેવું જોઈએ. અને ખોડું મમલ અને ભવ લાકડય વગેરે ઊડતા રહેવું જોઈએ. ત્યાગીઓ ગૃહસ્થો, અને સામાન્ય જનતાએ સાધુવર્ગ પાસેથી ઉભવળ ચારિત્રની જ એકમાત્ર અપેક્ષા રાખવી જોઈએ અને પોતાના ઉભવળ ચારિત્ર દ્વારા સાધુવર્ગ ઉપર છાપ પાડવી જોઈએ. આથી સમગ્ર દેશનું નૈતિક અને આધ્યાત્મિક ધોરણ આપોઆપ ઉચું આવશે અને કર્મના મહાનિયમ પ્રત્યે લોકોની સરજતાભરી છતાં સાચી શ્રદ્ધા વધવાથી ખરો અને ભગીરથ પુરુષાર્થ સમગ્ર પ્રજામાં જાગી ઊઠશે. આ દેશની પ્રજાના ખમીરમાં સાધુઓ પ્રત્યેની જે પ્રેમભાવિત છે, તેને નષ્ટ કરવાનો માત્ર સાધવા કરતાં સાચી સાધુતા તરફ તેને વાળવાનો વિધેયાત્મક માત્ર લેવો એ વધુ હિતાવદ અને પ્રેરક છે.—સંતપાલજી.

રંગીન લોકો ઉપર હુમલો કરવા માટે ચાર વરસની કેદ

હુમલોના અમારા ખબરપત્રોના સમાચાર ઉપરથી એમ જણાય છે કે નોર્ટીમ હીલ અને નોર્ટીમ હેમના હુલ્લો હાલ બંધ થયા છે. નોર્ટીમ હીલમાં અને ખીજ લતાઓમાં બધાં કલડ મોઝોની લઘુમતી છે ત્યાં સહકાર ધમ્મનારા લોકો ખાતલવથી રહેવા માટે પોતાનાથી ખનતા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. હુલ્લોમાં ભાગ લેનારા નવ ૧૭થી ૨૦ વરસની ઉંમર સુધીના ગોરા નવજીવાનોને મી. જ્વડીસ સેમને ૪ વરસની કેદ કરી છે. આ શિક્ષા આપતી વખતે જ્વડીસ સેમને જણાવ્યું હતું કે આ નવજીવાનો જીવન છે અને કુરતાથી તેઓએ રંગીન લોકોનો શીકાર કર્યો છે. તેઓ જ્વડીક અને કુરતાથી ઈજા પહોંચાડવાનો ઈરાદો રાખ્યો હતો. તેઓએ પાંચ અણુ-ભણ્ણીતા નીરોપ લોકો ઉપર હુમલો કર્યો હતો. જ્વડીસ સેમને પોતાના બાપજી દરમીયાન નવજીવાનોને કહ્યું હતું કે ‘તમે’ લોકોએ વમર કારણે આ નીરોપ લોકો ઉપર હુમલો કર્યો હતો કારણ કે એમની ચામડીનો રંગ તમને પસંદ ન હતો. તમે જ લોકો એ નોર્ટીમ હીલમાં હુલ્લો શરૂ કર્યો છે. તમે જો તો બે ચાર જણા પણ તમે જે લતામાં વસો છો એ લતા ઉપર ધરમની છાવા નાખી છે, અને આખા દેશને અજીત કરી નાંખ્યું છે. લોકો

તમારા કામને ઘણાથી જીવે છે. કાપદેસર રીતે તમે જેવા વિચાર ધરાવવા ધમ્મો તેવા ધરાવી શકો છો, અને તમારા મનમાં નીચામાં નીચી બાવનાઓ સેવી શકો છો, પણ ન્યારે એ બાવનાઓથી તમે લોકોને હાની પહોંચાડવાનો પ્રયત્ન કરશો તો કાપદો તમારા મોઝોને બચાવશે અને તમને સખત સખ કરશે.’ ખીજ ડેસો હજી ડોટ સમક્ષ આવનારા છે. આ ખનાવોથી ખીટન ના લોકો શરૂમાં છે પણ એક વસ્તુ રખ છે કે ખીટનમાં રંગબેદને કાપદ થવા દેવામાં નહિ આવે. ખીટનના લોકો પોતાના ન્યાય ખાતા માટે પણ અર્થ ધરાવે છે કે, વમર બેલબાવથી તેઓએ આ કામની સખત સખ ન્યાયથી કરી છે. ઘણા દેશોમાં આજે ન્યાય મનુષ્યના રંગ ઉપરથી અપાય છે. ઘણા કલાવદાપણાના મત ધરાવનારાઓ રાજી યજને કહેવા માંડ્યા હતાં કે ખીટનમાં પણ હવે લોકો કળીઓએ સાથે રહેવા ધમ્મતા નથી. પણ એમનો મત ખોટો છે. એ લોકો જેને સાચ આપી રહ્યા છે એ શુદ્ધ છે. પણ ખીટનના બધા સભ્ય લોકો પોતાનો સાચ આ જીવનું હુમલાના મોઝોને આપ્યો છે. કારણ કે એમનો રંગ કળી હોવા છતાં તેઓ સભ્ય નીરોપ નામરીશો છે.

હિંદની વેપારી પેઢીઓએ રાજદારી પક્ષો માટે ફંડ આપવા

વેપાર અને ઉદ્યોગ પ્રધાન શ્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીએ રાજ્યસભામાં જણાવ્યું હતું કે, વેપારી પેઢીઓ પાસેથી કેમિસ પક્ષ ફંડ ઉધરાવે એને લઈને સરકારની નીતી પર કોઈ અસર થતી નથી. સામાન્ય જનતાની આર્થિક પરિસ્થિતિ સુધારવા માટે કેમિસ પ્રયાસો ચાલુ રાખશે અને રાજ્ય માટે ફળદાયી હોય, એવાં પગલાં ભરતા તે કદી અચકાઈ નથી. કેમિસે પોતાની પ્રવૃત્તિઓ માટે કીસાનો, મજૂરો વગેરે પાસે ફંડ એખડું કરે છે, તો પછી વેપારીઓને શા માટે પડતાં યુક્તિ જોઈએ?

સામ્પવાદી શ્રી સુવેચ ગુપ્તાએ ૧૯૫૬ ના કંપની ખરડામાં સુધારો કરતાં ખરડો રજૂ કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે રાજ્યના રાજદારી પક્ષોએ, મોટી વેપારી પેઢીઓ પાસેથી ફંડ નહીં લેવા માટે સમજીતી પર આવવું જોઈએ. જો સરકાર આ ખરડો નહીં સ્વીકારે તો તેનો અર્થ એવો થશે કે, કેમિસ પક્ષ પોતાના રાજદારી બાબી માટે તાતાના નાણાં પર અવલમન રાખે છે.

વેપારી પેઢીઓને રાજદારી પક્ષો માટે ફંડ આપતી અટકાવવા માટેના ખીજ સરકારી ખરડા પરની ચર્ચામાં દરમ્યાનગીરી કરતાં શ્રી શાસ્ત્રીએ ઉપર જુલમ જણાવ્યું હતું.

પ્રયત્ન કરતા યોગી લોકો આ કેદ ખારીને પોતાને વિષે રહેલો જોષ ધરે છે. પણ જેને આત્મ શુદ્ધિ નથી થઈ, એવાં મુદ લોકો પ્રયત્ન કરતાં છતાં તે જોષ શકતા નથી. —માંથીજી.

રાજકીય અસ્પૃશ્યતા મેં ક્યારનીય ત્યજ દીધી છે

મદ્રાસમાં 'શાંતિ પરિષદ'ની એક સભામાં ડેરાજાના સામ્યવાદી મુખ્ય પ્રધાન શ્રી નામ્બુદ્રીપાદ સાથે એક જ મંત્ર પરથી ભાષણ આપવા માટે પોતાની ટીકા કરનારાઓને શ્રી રાજગોપાલાચારીએ ઉધડા લઇ નાખ્યા છે અને જાહેર ક્ષુભ છે કે મેં ઘણા લાંબા સમય પહેલાંથી અસ્પૃશ્યતાને ત્યજ દીધેલી છે અને હવે હું તેને પત્રકારોના કહેવાથી જ કંઈ કરી પાછો અપનાવવાનો નથી.

રોકહોમ શાંતિ પરિષદને ટેકા આપવા લક્ષ્મીપુર યુવક સંઘે ચોન્નેલી એક સભામાં ભાષણ કરી રહેલા શ્રી રાજજીએ આગળ કહ્યું કે શાંતિપરિષદ ના પ્રયોજકો સાથે મેં સંબંધ જોડ્યો તેથી કેટલાક લોકો છેડાઇ પડ્યા છે અને તેઓ જે રીતની ટીકાઓ કરી રહ્યા છે તેથી મને ઘણું આશ્ચર્ય થયું છે. આવા પ્રકારની ટીકાઓ દર્શાવે છે કે ટીકા કરનારાઓ સભાના ખેયો થી સમાન લાભતા નથી.

એટલો બધો આભડછટ ?

રાજજીએ કહ્યું : ને મદ્રાસમાં એક રથને આમ લાગે અને તેની જવાબાઓ યોગેર પ્રસરવા માટે તો શું તમે સામ્યવાદીઓ પાણીની બાલદીઓ લઈને જ આમ ફોલવવા તમારી મદદમાં આવ્યા છે એટલા ખાતર જ આમ ફોલવવાના કાર્યમાં તમે તેમની સાથે નહિ જોડાવ ?

સમાન ધરેય

શ્રી રાજજીએ કહ્યું કે નોબેલ પારિ-તોષિક મેળવનારા બાયોલોજીસ્ટો, ફીઝીસ્ટો અને ડોક્ટરો એ તમામ ભોક્ષીઓ અચૂરજ-વર્ણની અસરને આગળ જવાબથી જે વધુ વિનાશક કહી છે. અચૂરજ એ આપણને અસર કરી છે અને આપણી બાવિ પેઢીને તેની અસર પહોંચવાની છે. આથી જ સામ્યવાદીઓ અણુશસ્ત્રોના પ્રયોગોને વખોડી કાઢના વિષે શુદ્ધ હૃદય ધરાવતા હોય તો તેઓ ટેકા આપવાને પાત્ર છે, પછી જેની પ્રાણી જીવનના હેતુ બલે ગમે તે હોય.

મેં એમને બોલાવેલા

શ્રી રાજજીએ કહ્યું કે શ્રી નમ્બુદ્રી-પાદ સાથે જોડાવા બદલ કેટલાક સામયિકો અને હોશિયાર કટાર લેખકો એ મારા પર જે ટીકા પ્રકારો કર્યો છે તેનાથી હું હીંગ થઇ ગયો છું. જે ગોખલે હોલની સભા સામ્યવાદી પક્ષ ના સમર્થન માટે બોલાવાઈ હોત તો એની સભામાં મને લઇ જવાનું સભા ના પ્રયોજકો માટે સુકોલ બન્યું હોત.

વળી સભામાં આવવાનું નોતરું શ્રી નામ્બુદ્રીપાદે મને નહોતું આપ્યું હોતું મેં સભાના પ્રયોજકોને કહ્યું હતું કે આજની રાત્રે આખી દુનીયાનું જેમણે એક મહત્વની વ્યક્તિ તરીકે ધ્યાન ખેંચ્યું છે એવા શ્રી નામ્બુદ્રીપાદને આ સભામાં જરૂર તેડી લાવવને.

'દુશ્મન' કેમ કહ્યા હતા

સામ્યવાદીઓ સાથે 'એ' થી 'ઝેડ' સુધી દુશ્મન તરીકેનો વર્તવ રાખવાની મારી નીતી છે એવું રાજજીએ ૧૯૫૨ માં કહેલું તે વાતની યાદ આપી તેમણે

હદીનું દુઃખ જોયું નહિ જતા પ્રધાને પોતે સારવાર કરી

રજન્યના દર્દખંધી ખાતાના નાયબ પ્રધાન ડો. બારકરભાઈ પટેલે જળામાં રેટોરોમોષ બેરવને એક પછી એક એડા સીવીલ હોસ્પિટલના ડનડોર દરદી-ઓને તપાસવા માંડ્યા ત્યારે ધડીભર તેમનો આ લાઇનનો અનુભવ જોઇ હોસ્પિટલના આરો. ડોક્ટરો અન્યથા પામ્યા હતા. સિવિલ સર્જન શ્રી અષ્ટ-પુત્ર આ વખતે ખંખાત હતા.

એક બાઇ હદીના પેટમાં વારંવાર પાણી ભરાઇ જતું. જેટલી વાર પાણી કાઢવામાં આવ્યું તેટલી વાર કરી પાછું ભરાતું, જેમાં એ બાઇની ગંભીર સ્થિતિ જોઇ લોકો આપવાની જરૂર દેખાતી હતી. પરંતુ બાઇ પૈસા ખર્ચી શકે તેવી સ્થિતિવાળી નહોતી, બ્યારે હોસ્પિટલ પાસે એવું કાંઈ કંઈ નથી એ જાણી ડો. બારકરભાઈ વિચારમગ્ન બની ગયા.

એક માઇને ડો. બારકરભાઈ તપાસી

જ્યાંથી હતું કે એ સમયે મેં મદ્રાસ ના મુખ્ય પ્રધાન તરીકેનો ડોહો સંભાળેલો ત્યારે વિચિત્ર પરિસ્થિતિ હતી. મદ્રાસ ધારાસભામાં તેઓ મોટી સંખ્યામાં હતા અને મારી નીતિ ના મુખ્ય વિરોધીઓ હતા એટલે ત્યારે મેં એમ કહેલું. એટલે શું એનો અર્થ એ છે કે મને લાભતા-વળમતા એ સભ્યો અમતા નથી? શું એનો અર્થ એ કે તેઓ મને લગ્ન સમારંભમાં આમ ત્રણ આપે તો પણ મારે ન જવું? સામ્યવાદીઓએ અમૃત સર અધિવેશન બાદ બાંમફેડની નીતિ ને ત્યજ દીધી છે અને હવે તેઓ બંધારણમાં રહીને કામ કરે છે. એટલે આપણે આપણા રાજકીય વિરોધીઓને અસ્પૃશ્યો લેખવા નહિ જોઇએ.

કરતાં. ય. કે માં રોજાઇ કેટલીક શિક્ષણ સંસ્થાઓનો પણ અભ્યાસ કરવા ઇરાદો રાખે છે.

જગતનો સૌથી વધુ દુર્લેખ દેશ: 'ભુતાન'

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ આજે પત્ર કાર પરિષદને જણાવ્યું હતું કે, હું ભુતાનના મહારાજની નિમંત્રણને માન આપીને એક અઠવાડિયામાં જ ભુતાન જવાનો છું.

તેમણે કહ્યું કે. મને ત્યાં જવાની ઘણા સમયથી ઇચ્છા છે, પણ દુનીયા માં એ દેશ જેટલો દુર્લેખ ભાગ્યે જ મોઢ બીજો દેશ હશે ભુતાનમાં જવા માટે પગરરતે અથવા તો પર્વતખેડુ ટટુ પર ખેસીને જ જઇ શકાય તેથી દીલ્હીથી ભુતાનની સરહદના મોઢ શહેરે પહોંચવા માટે છ દીવસ લાગી ગય છે.

આ વખતે શ્રી નહેરુ પત્રકારોને પોતાની સાથે લઇ જશે કે કેમ એ પ્રશ્નને ઉત્તર આપતાં નહેરુએ કહ્યું કે, આ વેળા હું મારો રસાયો વટાડી નાખવા માગું છું. વળી અહીં તો રસ્તો બહુ તીકટ છે. ૧૪૫૦૦ કુટના ત્રણ તો ઘાટો જોળાંગવાની છે.

નહેરુ પછી કોણુ? એની ચીનતા મારે શા માટે કરવી?

અખબારી પરિષદમાં એક પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે મારા અનુચામીની પસંદગી અર્થિ-વાર્પ રીતે બીજાઓએ કરવાની રહેશે. બ્યારે હું વડો પ્રધાન નહિ હોઉં અથવા જીવતો નહિ હોઉં ત્યારે લોકો મારો અનુચામી પસંદ કરશે. મારે એની ચિંતા શા માટે ?

વિદેશી અખબારોમાં શ્રી ગોરારજ દેસાઇને નહેરુના અનુચામી ગણવામાં આવે છે તે અંગેના પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે આ પ્રમાણે જણાવ્યું હતું. ત્યારે બીજા એક પત્રકારે સુચવ્યું કે ગાંધીજીએ જેમ તમને પસંદ કર્યો તેમ તમે પણ તમારો અનુચામી પસંદ કરી શકો.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે બંને વાત મેળવી દેવી ના જોઇએ. ગાંધીજીની પસંદગી એ અભિપ્રાયની-અભિવ્યક્તિ હતી અને એને વડા પ્રધાનપદ કે એવા સાથે કાંઈ સંબંધ હતો નહિ.

બુકકીર્મી, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્નસ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કલેવરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ
૧૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
નેદાનીસબર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૪૪.

રહ્યા હતા ત્યારે એ બાઇને મોં અવળી બાજુ ફેરવવાનું એક નસે જણાવ્યું. ડો. બારકરભાઈ તુરંત જ એ નસ ઉપર ઉકળી પડ્યા અને જણાવ્યું કે શું આ દરદીનું અપમાન નથી? આ-પણી તરફ મોં રાખનાથી શું એના જમ્સે મોંમા પેસી ગય છે? તેજ વખતે હાથ ધોવા માટે-પાણી, સાબુ અને ડુવાલ જેમની સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા, તુરંત જ ડોક્ટરને પૂછ્યું કે સમજાવો, આપણા હાથે શું મોટી અર્થુ? શા માટે હાથ ધોવાની જરૂર છે? આ બધા બોટા દેખાવે છે.

ડો. બારકરભાઈ, ડી. બી. ના રોમીયાલીસ્ટ ડોક્ટર છે તેમણે ૩૦ વર્ષ સુધી મુંબઈમાં ડોક્ટરી લાઇનમાં કામ કર્યું છે.

હોસ્પિટલની ઓર્ડીસની યુલાકાત લેતાં જેમાં ઘોડા ઉપર ફાઇલો અખવ-સ્થિત જોઇ અસતોષ વ્યક્ત કર્યો હતો.

હોદની શિક્ષીકાનું અમેરીકાની સરકારે કેટલી વરણી

અમેરિકાની જુદી જુદી યુની-વર્સીટીમાં છ માસ સુધી સામ્યિક શિક્ષણ અંગેની વધુ તાલીમ આપવા "કુલ બ્રાઇટ શિષ્ય વૃત્તિ" હેઠળ અમેરીકાની સરકારનું કેળવણી ખાતું અને -પરદેશ શિષ્યવૃત્તિ સમિતિએ ભારતમાંથી ૧૨ માધ્યમિક શિક્ષકોની વરણી કરી છે. ચાલુ સાલે આ શિષ્યવૃત્તિ માટે સુરત શહેરની મહિલા વિદ્યાલય ગોપીપરના શિક્ષિકા બેન અને સુરત ભારત રકાઉટ એસો-

સિએશનના મંત્રી શ્રી દીનાબેન રતનશા ધડિયાળીની મુંબઈ રાજ્યમાંથી અમેરી-કાની સરકારે વરણી કરી છે. ત્યાં છ માસ રહી શ્રી દીનાબેન અંગ્રેજી ભાષા શીખવવા માટેની પદ્ધતિઓને અને ખાસ રટકચર પદ્ધતિને યુની-વર્સીટીમાં ઉડો અભ્યાસ કરશે. સાથે સાથે અમેરીકાની વીર-બાળા પ્રવૃત્તિની કેન્દ્ર કમેરીમાં પણ તાલીમ લેશે અને તે દેશની આ પ્રવૃત્તિમાં પોતાનો અવકાશનો સમય આપશે. પાછા

હિંદના સમાચારો

કોમ્યુનિસ્ટ યુથ સંસ્થાને હિંદમાં ઉત્તોળન નહીં મળે

પ્રાથમિકમાં મોલતાં શ્રીમતી લક્ષ્મી મેનને જ્યાંથી હતું કે વર્લ્ડ ફેડરેશન ઓફ ડેમોક્રેટિક યુથને હિંદમાં કોમ્યુનિસ્ટ ભરવાનું ઉત્તોળન આપવામાં ન હતું આવ્યું. આ સંસ્થાની મુખ્ય ઓફીસ છુટાપેટમાં છે એટલે તેઓને હિંદમાં મળવાનું કોઈ પણ કારણ નથી. વડા પ્રધાન નહેરુએ પણ જ્યાંથી હતું કે હિંદની સરકાર જેવી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓને ઉત્તોળન નથી આપવા છતાં તેને રાજનૈતિક રીતે હંડુ યુદ્ધ ફેલાવવાના વિચારો ધરાવતી હોય. એમને જ્યાંથી છે, 'હું નથી છતાં તે આ હંડુ યુદ્ધ આપણા દેશ માં દાખલ થાય. આવી પરિપેક્ષે ઉત્તોળન ન આપવું એજ સારામાં સારો માર્ગ છે. જે એક સંસ્થાને છુટ આપવામાં આવે તો પછી બીજી એવી સંસ્થાઓને રોકવી મુશ્કેલ થઈ પડે. એક સંસ્થાના રાજનૈતિક આદર્શો ઇળવા અધરા છે. અમને ચિહ્નજીને લાગુ પડતી અથવા બીજી પરિપેક્ષે વાંધે નથી. પણ જ્યાં એક સંસ્થાના વિચાર અને સ્પષ્ટ રીતે જણાવે છે, એવી સંસ્થાને અમે અહીં પરિપેક્ષે ભરવાનું ઉત્તોળન નહીં આપીએ હાલ જે સંસ્થાની ચર્ચો થઈ રહી છે, એના વિષે આપણે માટે સ્પષ્ટ છે.

યુગોસ્લાવીયાને સીવવાના મશીન

હિંદની સરકારને યુગોસ્લાવીયા તરફથી હિંદની પનાવટના સિવવાના મશીનનો આર યોગ્ય છે. તેઓને ૪૮,૦૦૦ મશીન જોડે ૪૦ લાખ રૂ.માંના ૩,૪૦૦ મોડેલવામાં આગા છે. તે સિવાય કોટન મેરીના તથા કેનડા તરફથી પણ યોગ્ય આગા છે.

હિંદમાં આણુ શક્તિને પાવર પ્લાન્ટ

છનીવામાં આણુ શક્તિની શાંતિમય વપરાસ કરવા વિષે એક પરિપેક્ષે ભરાઈ હતી એમાં હિંદને નહેરુ કહ્યું હતું કે યુરેનીયમ વાપરતી એક આણુ શક્તિને પ વર પ્લાન્ટ બધાના તેમને ધરાવે છે. હિંદના પ્રતિનિધિ ડો. ભાભાએ જ્યાંથી હતું કે આ પ્લાન્ટનું કામ ૧૯૬૦માં ચાલુ કરવામાં આવશે અને લગભગ ચાર થી પાંચ

વરસમાં પુર થશે. આ યોજના માટે નાણાનો સવાલ જાહેર મહત્વનો નથી. ડો. ભાભાએ જ્યાંથી હતું કે હિંદ આણુ શક્તિ પોતાના દેશમાં મળતી સમવડામાંથીજ મેળવવાનો ઇરાદો રાખે છે. ખીહારમાં એક યુરેનીયમ શ્રેણ બંધવાના પ્લાનો વડાઈ રહ્યા છે, જેમાં દિવસ દીઠ ૧૦૦૦ ટન એર મળી શકશે. ૧૯૬૦ અથવા ૧૯૬૧ સુધીમાં એક મોડુ પાણીનું પ્લાન્ટ પણ બંધાઈ જશે.

આફ્રિકા સાથે વધતો હિંદનો વેપાર

૧૯૫૭-૫૮માં હિંદે નાઇજીરિયા સાથે ૭૭,૦૦૦,૦૦૦ રૂપીયાનો વેપાર કર્યો હતો. બાના સાથે ૧૨,૦૦૦,૦૦૦ રૂપીયાનો વેપાર કર્યો હતો. બેલજીયન કોન્ગો સાથે ૧,૦૦૦,૦૦૦ રૂપીયાનો વેપાર કર્યો હતો. ફ્રેન્ચ વેસ્ટ આફ્રિકા સાથે ૬,૦૦૦,૦૦૦ રૂપીયાનો વેપાર કર્યો હતો અને એન્ગોલા સાથે ૫,૦૦૦,૦૦૦ રૂપીયાનો વેપાર કરવા માં આગ્યો હતો.

હિંદની પરદેશ નિતી ઉપર શ્રી મોરારજી દેસાઈ

ન્યૂયોર્કમાં પરદેશ નિતીના એસોસિએશનની સભામાં બાવણુ કરતાં હિંદના નાણા મંત્રી શ્રી મોરારજી દેસાઈએ જ્યાંથી હતું કે હિંદની પરદેશ નિતી જેવી ન હતી કે તે ખરા યોગ્ય સામે આંખ આડા કાન કરવા છાં. હિંદની નિતી એવી છે કે તે બધા સાથે મૈત્રી ધરાવવા છાં છે, અને બધાના યુગ્મો મહત્વ કરવાની છાં રાખે છે. હિંદ પોતાની પરદેશ નિતી ન્યાય અને પહોળા વિચારો પર રચવા છાં છે.

હિંદથી પાછા ફરેલા ટાન્ઝાનીકાના નેતા

ટાન્ઝાનીકાની ફેડરેશન ઓફ લેખર ના સેક્રેટરી શ્રી. આર. કાવાલા એક સભામાં બાવણુ કરતાં હિંદમાં પોતાના અનુભવો ઉપર ચર્ચા કરી હતી. તેઓએ પોતાના બાવણુ દરમિયાન જ્યાંથી હતું કે, હિંદ જવાનો એમનો ખાસ હેતુ એ હતો કે તેઓએ જોવા છાં હતા કે એ દેશે અહીંસક રીતે સ્વરાજ્ય કેવી રીતે મેળવ્યું અને

એની હાલની સરકાર કઈ રીતે ચાલતી હતી.

શ્રી. કાવાલાએ જ્યાંથી હતું કે એમને હિંદની સરકારની બધી યોજનાઓના પ્લેન જોવા હતા, જેથી તેઓ દેશની ખરીબાઈ દુર કરવા છાં હતા. હિંદની સરકારે પોતાની યોજનાઓ પાંચ વરસના પ્લેનોમાં વધવા હતા. સરકારે ટ્રે સ્ટુલો બંધી હતી અને લગભગ ૫,૦૦૦,૦૦૦ સોકોને આ પ્રોગ્રામ દ્વારા નોકરી મળી હતી. ખીજા પાંચ વરસના પ્લેનોમાં એકા પોતાનાજ મશીનો બનાવવાના છે. હાલ હિંદમાં પરદેશ બનાવટની કાર અથવા ટ્રેનો લાવવામાં નહોતી આવતી.

અમેરીકામાં હિંદના એલચી

મુંબઈની હાઇ કોર્ટના ચીફ જસ્ટીસ શ્રી. મહમદ અલી હકીમ આજલા આવતા મહીનાથી અમેરીકામાં હિંદના એલચી તરીકે રથાન ધરાવશે. તેઓ મુંબઈના ચીફ જસ્ટીસ ૧૯૪૭થી છે. તે પહેલા તેઓ મુંબઈ યુનીવર્સિટીના વાઇસ ચેન્સલર હતા. હાલ તેઓ ૧૯૪૭થી મુંબઈના રાયલ એસિયેટીક સોસાયટીનું પ્રમુખપણુ ધરાવી રહ્યા છે. અને લો કમીશનના પણ તેઓ સભ્ય છે. મધ્ય વરસે તેઓ હેમના ઇન્ટરનેશનલ કોર્ટ ઓફ જસ્ટીસના હિંદના 'એડ હોક' જ્યાં તરીકે રથાન ધરાવ્યું હતું.

મુંબઈની વસતી

તાજેતરનાં મુંબઈ શહેરની વસતી અસાધારણ રીતે વધી ગઈ છે. ૧૯૪૧ ની સાલમાં શહેરમાં જે વસતી ૧૪.૮૫ લાખ હતી અને ઉપનગરોમાં ૨.૫ લાખ હતી તે મળીને હવે શહેરમાં ૨૬ લાખની થઈ છે અને ઉપનગરોમાં ૧૯૫૭ની અવધય સુધીમાં આશરે સાત લાખની થઈ છે. એક એવો પણ અંદાજ નીકળ્યો છે કે શહેરમાં 'ફુટપાથ પર રહેનારાઓ'ની સંખ્યા સાત લાખ જેટલી થવા જાય છે.

કેરિના કરડીયામાં રૂ. ૫૦,૦૦૦ની નોટો

કલકત્તા વિમાની મથકે કરડમ હતાવાળાઓએ એક કેરિના કરડીયા માં સંતાપાયેલી રૂ. ૫૦,૦૦૦ની કોંમત ની હિંદી ચલણી નોટો પકડી પાડી હતી. આ કરડીયો સ્ટીટઅરસેન્ડ મોહલાનાર હતો અને તેમાં ફળદળાદી ઢોપાનું જ્યાંથી હતું. તે પોલીસે તપાસતાં તેમાંથી રૂ. ૫૦,૦૦૦ કોંમત ની હિંદી ચલણી નોટો મળી આવી હતી.

વીશ રોટલા ખવાય ?

ભારતના અહમદનગર વિસ્તારના એક મામમાં શરત થઈ હતી, કે રોટલા વધુ મોજુ ખાઈ શકે અને એ પણ એક સાથે ? યાક, અચાણુ સાથે કંઈ નહિ. અને એક જ્યાં શરતમાં

જેરની એક સાથે વીસ રોટલા ખાઈ શકે! પણ પછી એની હોબરીમાં અરબ યજ અને દાકતરની સારવાર એને મળે એ પહેલાં એનું પ્રયુ થવું શરત તો જ્યાં પણ જીવન હારી શકે!

ભારતનાં જહાજો

ભારતના વાહનવહેવાર અને સરેશ વહેવાર ખાતાના પ્રધાન શ્રી એસ. કે. પાટીલે સીધીયા સ્ટીમ નેવીગેશન કંપની ની ભારત-અમેરીકા વચ્ચેની જહાજ સર્વોચ્ચ ઉદ્દાટન કરતાં એવી આજા ફાંચી હતી કે આવતાં ૧૦ વર્ષોમાં ભારત કુનીયાના જહાજ નકશામાં આગેવાન બનું રથાન પ્રાપ્ત કરશે અને તેમજ વધુમાં ઉમેરુ' હતું કે 'ભારતીય જહાજોનું હાલનું ટોનેજ ૭,૦૦,૦૦૦ છે. જ્યારે બીજી યોજનાનું લક્ષ્ય ૯,૦૦,૦૦૦નું છે.' જે ભારતીય જહાજ કંપનીઓની જહાજ પ્રવૃત્તિ ચાલુ રહી તો આવતાં થોડાં વર્ષોમાં ૧૦ લાખ ટોનેજનું લક્ષ્ય સિદ્ધ કરવું મુશ્કેલ નહિ બને.

વિશ્વની આઠમી અબળયબી

મધ્ય પ્રદેશમાંના રેવા-ઉમરિયા રોડ પર આવેલા ચાદડોલ પ્રદેશમાંના તળ જ્યાં 'સરસિન જમણ વિસ્તાર' તરીકે રાખવાનું સુચન કરાયું છે. તેમજ જે એમ નહીં કરાય તો આ વિસ્તાર માં વસતી સરેક વાહની મુંદર અને મનોહર વસતી નિર્મૂળ થઈ જશે. આ અંગે રાજ્ય સરકાર વિચારણા ચલાવી રહી છે. એક વિદેશી યુલાકાતી જે આ અંગે જ્યાંથી હતું કે સરેક વાહ એ તો વિશ્વની આઠમી અબળયબી જ્યાં. આમ છતાં પણ એનું નામ તો માત્ર કાળા અક્ષરોમાં જ અંકિત થવું રહ્યું છે અને એની મ્વેત તસ્વીર મોઢને પાડવાં દેવામાં આવતી નથી.

રોજની એક સાયકલની ચોરી

દિલ્હી પોલીસ સમક્ષ પાટનગરમાંથી રોજની સરેરાશ એક સાયકલ ચોરાવા ની ફરિયાદ આવે છે. આ માટે પોલીસે ૩૦ જેટલા પોલીસોનું અલગ જણ રથાયું છે.

વિન્યાલક્ષ્મી પંડીત સ્પેન ખાતેના પણ એલચી નિઆથ

હિંદન ખાતેના ભારતના હાઇ કમીશનર શ્રીમતી વિન્યાલક્ષ્મી પંડીતને સાથે સાથ સ્પેન માટેના ભારતના સર્વ પ્રથમ એલચી તરીકે નીમવામાં આગ્યા છે એમ જાણ બાવળે અંગેનાં ખાતાની એક અખબારી યાદી જ્યાંથી છે.

વિનિત એકબી કોશ

(યુવરાતી કે યુવરાતી ડીકચનરી.)
 યુવરાત વિલાપીદેનો - કીંમત ૧૮/૯
 'Indian Opinion',
 P. Bag, Durban, Natal.

‘કારમીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક : શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણિક

(ગતાંકથી ચાલુ)

આપખોજે જ બચવું રહ્યું

અમે ધાર્યું કે, આ અરોધને ચક્રાવો લેશે અથવા નો બચી જનારોનો શોધ કરવું નીચે આવશે, પણ એ વિચારને એવું કંઈ કંઈ નહિ અને પ્રશાન દિશા બાણી રીધું ચાલ્યું જ ગયું. અમારા કમબાજ્ય માટે અમને યુજબ લાગી આવ્યું. અમે યુરસે થયા અને એક પણ ચક્રાવો લીધા વિના જ વિમાન ચાલ્યું મર્યું તેથી અમે અકબાલ બયા. દીક્ષિતની લાઇફ નેટ પરનો પ્રકાશ તદ્દન અંખો ધચ હતો તે નેટને હું આધાર પામ્યો. પ્રુખ જ કટુતાથી મેં દીક્ષિતને કહ્યું : “આપણે વધુ પડતી આશા રાખવી નેહાએ નહિ. મને લાગે છે કે આપણને આપ-બજે જ કિનારે પહોંચવાનું રહેશે. દીક્ષિતની લાઇફ નેટની બતી પ્રુખ જ નહક હોવાને કારણે આખને દાનિકર હતી. એ બધા વખત હું તો પ્રાર્થના કરતો રહ્યો હતો કે, થોડાક ઓળખી શકાય એવા તારાઓ આકાશમાં બહાર આવીને ઝગમગશે. અંધાર જેમજેમ ગાઠ બનતુ મર્યું તેમ-તેમ સુંદર મુશર્માઈ-નક્ષત્ર ક્ષિતિજ પર દેખાયું. પણ તે ઘણું જ દુર હતું અને અમને કશા ઉપયોગમાં આવે એમ નહોતું. આડધા કક્ષાકે અમાઉ આ મિત્રરૂપ આકાશી પદાર્થે પણ અમને રજાબી મુકયા અને તે નક્ષત્ર પશ્ચિમના ક્ષિતિજ માં નીચે વિલીન થઈ ગયું.

કેવું નશીબ !

પણ ત્યાર પછી ઘુરત જ એ તાર-લાઓ સાથે યુર મગનમાં દેખાયો. બીજા એ તારાને હું ઓળખતો નહોતો, પણ એ ત્રણ તારા મળીને એક ત્રિકોણાકાર સન્નતા હતા. તેવું મરતક મહાન નાહુના ટાપુ બણી હતું. આકાશમાં આ ત્રિપુટીને મેં જોયા જ કરી. આ બધાનક રાત્રીની ભયંકર રમૂતિએ પચ્ચે પણ હું એમાં લીન બનીને જાણે કે જુલો પડી ગયો.

“આ તે કેવું નશીબ ! મને વિચાર આવ્યો કે, આ મહાન ગ્રહ યુર મને છનનબાણી એક દિવસ દેહરી જશે તે કેવું સદ્બાગ્ય હશે ! દુર દુરના અવ-કાશમાં તે ધુમી રહ્યો છે અને તે પણ અસાધારણ અતિથી. પણ અમને તે તે આકાશમાં લટકતો હોય એમ લાગ્યું. પેલા મે તારા સાથે જાણે કે મને માર્મદર્શન કરાવે છે. મને લાગ્યું કે આ તો ઇશ્વરી આશીર્વાદ છે ! આનંદ

થી મે દીક્ષિતને કહ્યું, “ત્યાં જુઓ, ડાખી બાણુએ જુઓ યુર સાથેનો ત્રિકોણ કવે સુંદર લાગે છે ! એ કિનારા તરફની દિશા દર્શાવે છે.”

યુર માર્ગ ચી-ધે છે

“અરે વાહ ! ખરેખર એમ જ લાગે છે” દીક્ષિતે કહ્યું “હવે આ-પણે વધુ વખત અંખી ટેકરીઓ બાણી આંખો ફાટીને જોવાનું રહ્યું નથી !”

દીક્ષિતની લાઇફ નેટને પ્રકાશ હવે અમને વધુ હેરાન કરવાનો નથી. આટલા વખતમાં પહેલી જ વાર અમે માયા પરનો ઓળને ઓઠો કરી શકયા. આથી અમારી ઝડપ પણ જરા વધી. આકાશના તારાઓ તરફ કુતુહલથી નિહાળવાની મને રેવ હતી. મારી છનદગી બચાવવામાં ખગોળ શાસ્ત્રનું મારું સાધારણ જ્ઞાન મને એક દિવસ ઉપયોગમાં આવશે એવું, તે મેં સપને પણ ધાર્યું નહોતું.

હવે અમારી ઝડપ વધી અને એટ નાહુના સત્વર પહેંચી જવાની નવી આશા જન્મી. ગરમ જલપ્રવાહમાંથી શીતલ જલપ્રવાહમાં અને તરતાનું કામ ચાલુ જ હતું. પ્રબળ પ્રવાહો વીંધીને જવા માટે અમારી પાસે પુરતી તીકાત નહોતી.

પરાજયનો અસ્વીકાર

પ્રવાહ સામે ઝડપમાં ઝડપમાં અમારી સદનશક્તિની હદ આવી ગઇ. થોડીક વાર અમે આરામ લીધો, પણ તેથી તે અમે જ્યાંથી આગળ વધ્યા હતા તે જ રથને અમે પાછા ખેંચાઇ ગયા. હવે ફેટલું અંતર બાકી રહ્યું છે એમ મને દિક્ષિત પુછ્યા કરતાં. પંચ કાપવામાં બાજ્યે જ કરી પ્રગતિ થઇ છે એ વાત હું જાણતો હતો, દીક્ષિત પણ તે સમજતા હતા. તેમ છતાં અમે એ બાબત એકમત થઇએ તો આ પુરપાથનો લાગ કરવા જ રહે, એટલે અમારો યુરસો ટકાવી રાખવા માટે મેં જુદો જ મન આપવાનો નિર્ણય કર્યો. દીક્ષિત મને વારંવાર પુછતા “બાહ, હવે કાંદો ડેટલેક દુર છે ?” અને હું રાખેતા મુજબનો જવાબ આપતો કે, હવે તો માત્ર સોએક વાર નેટલું જ છેડું છે.” મારા આ જવાબો સાંભળી સાંભળીને એક વાર દીક્ષિતે ટકેર કરી કે, “તમારા સો વાર ઘણા લાંબા હોય એમ લાગે છે !” ફેટલીક વાર તો હું અહર જવાબ આપતો. “હવે તો થોડુંક જ બાકી છે.” અંતર બહુ જ ઓહું હતું એ અવિવાદ્ય રપ દ વાત

હતી, પરંતુ ધમકુતોના સખત જાતા થી એ માર્ગ ઘેરવેલો હતો.

પક્ષિઓનો અવાજ !

ફરી પાછા અમે દુરમન જેવા લાખતાં કંડાં પાણીના પ્રવાહમાં આવી પડયા હતા. થોડાક સમય આરામ લઇને રિક્ષિતે મને પુછ્યું, “પંખીઓ નો અવાજ તમને સાંભળાય છે ?” પંખીનો અવાજ સાંભળવા મેં કાન માડયા તો ખરેખર પંખીનો અવાજ સાંભળાયો ! તેનો અર્થ એ કે અમે જમીનની ઘણા જ નહક છીએ ! તો પછી પાંદક જરૂર ટાપુ પર પહોંચી ગયા હશે. કાંદા પર તેઓ બેશુદ્ધ હાલતમાં નહિ પડયા હોય એવી આશા પણ અમે રાખી. દીક્ષિતે કહ્યું, આ-પણને બચાવવા માટે તેઓ ઠાંકક સહાય શોધી કાઢશે.”

આ વાત પરત્વે હું કંઈ બહુ આશા વાદી નહોતો. અમારા ખીજા બે બેડીદારો અમને ક્યાં ય દેખાતા નહોતા. સુરજ કુબ્યા પછી અમે તેમને જોવા જ નહોતા. જે ગાઠ અંધકારના સામ્રાજ્યમાં અમે તરતા હતા તેમાં પંખીઓના અવાજ સાંભળી ને આસાનું નવું કિરણ અપકર્યું.

નેટકેટમાં હવા ઘટ્ટે છે

પંખીઓનો આ અવાજ ખૂબ જ આઠો આઠો સાંભળાતો હતો. અમે જ્યારે તદ્દન શાંત થઇ જતા ત્યારે જ માત્ર તે સાંભળી શકાતો હતો. જે ક્ષણે દાય પચ દલાવીને અમે તરવા માંડતા કે તેના અવાજમાં પેલો અંખો અંખો આવતો પંખીનો અવાજ કુખી જતો હતો. ત્યાર પછી ઓખિંતી જ અને ફાળ પડે એવી પરિચિત અમારા બધાન પર આવી. બયજનક પરિચિત ની અમે શોધ કરી. અમારી લાઇફ નેટકેટો સારી પેઠે નરમ થઇ ગઇ હતી. એમાંથી અડધાં કરતાં પણ વધુ પ્રમાણ માં હવા નીકળી ગઈ હતી. લાઇફ નેટકેટમાં મોઢેથી હવા ભરવાનો અમે પ્રયાસ કર્યો. એ જ વખતે મારા ક્રોડરજીવમાંથી લખની કંપારી છુટી. જે આ રીતે હવા નીકળતા સાથ ખલાસ થઇ જશે તો અમારી આ લેાયરોય હાલતમાં આ લાઇફ નેટકેટ માં હવા ભરી શકાશે નહિ. હવા ભરવા ઘણી તાકાત નેહાએ. એક વાર અમારી રહીસહી શક્તિ ખલાસ થઇ જાય અને નેટકેટની હવા બહાર નીકળી જઇને અમને દોનો દે તો અમે નીચે અન્યતી જેમ જલસમાધિ લઇ કુખી જઇએ.

નેટકેટના વાહવમાંથી હવા નીકળી જાય

પેલો પંખીનો અવાજ હજી થોડાક વખત સુધી અમને લલચાવતો રહ્યો. એક વાર અમે પ્રવાહમાંથી બાણુએ ખસીને આરામ કરવા પડયા રહ્યા ત્યારે તો પંખીને પેલો ચીક ચીક જેવો અવાજ સ્પષ્ટપણે કાંભળાયો. આથી અમે જરા મંભીરતાથી વિચારવા લાગ્યા, પરંતુ પંખીનો એ અવાજ લાઇફ નેટકેટમાંથી હવા નીકળી જતી હતી તેથી જે ચિંતા ઉભી થઇ હતી તેવું કુખ જ જરા ય ઓહું કરી શકયો નહિ, તાબડતોળ અમે હવા કપાથી જાય છે તેની તપાસ કરી અને શોધી કાઢ્યું કે નેટકેટના વાહવમાંથી હવા નીકળી જાય છે. મેં મારા ડાખા હાયથી હવાને જતી રોકી. મારી શક્તિ પર આ નવો ઓળે હતો. જે કે, આમ હાય રાખવાથી હવા નીકળી જતી સંપુર્ણપણે હું રોકી શકયો નહિ. આનાથી હવા નીકળી જવાના સમય માં જ થોડો વિલંબ થતો હતો એટલું જ.

મારા કુબટની વાત

અમે ધારેલા રથને બદલીને બિલ-કુલ સામી દિશામાં મોટી ટેકરીઓ વાળા ટાપુ બાણી તરીને જવું એવા વિચારો હું વાગોળતો હતો. દીક્ષિતને મારા આ વિચાર કહેવાનું મને બહુ મન નહોતું થતું. (પાછળથી મને બંધ થઇ કે, દીક્ષિત પણ કંઈક મારા જેવા જ વિચારો ત્યારે કરી રહ્યા હતા.) અત્યાર સુધીમાં જે કંઈક માર્ગ અમે કાખી શકયા હોઇએ તો તે લાભ જતો કરવાની અમારી દિંમત નહોતી. શીતલ જલપ્રવાહો તો દરેક ટાપુની આજુબાજુ હોવાના જ. એ હોડ બકવા જેવી અમને ન લાગી. મેં નેટકેટને મારી આજુબાજુ ઉતાવળ માં એવી રીતે બાંધી હતી કે મારી કમરથી તે ચાર ફૂંચ ઉચે રહી હતી. એ મારી આજુબાજુ લીલી લીલી તરતી હતી. એના ઉપરનો ભાગ મારા માથાને અમરકરૂપ હતો. તેનો પટ્ટો મારી પાંસળીમાં ખૂંચતો હતો. હું દીક્ષિતને ફરિયાદ કરતો હતો કે, લાઇફ નેટકેટમાં કંઈક ખોટકા હોવો નેહાએ. ત્યારબાદ કાઢાક પછી મેં જાણ્યું કે, મારી ખોપરીમાં કાપો પડયા હતા અને લોહી નીકળતું હતું. એ કાપાથી મને બહુ જ વેદના થતી નહોતી, એટલે મેં ધણું કે એ સાધા રણુ છરો દશે. પણ મારી જમણી પાંસળીઓમાં જ્યાં આ પટ્ટો મને ખૂંચતો હતો ય એકળતર કરતો હતો ત્યાં ઠાંકવાથી મારું પડી મર્યું હતું. “રૂઝિય મર” જહાજ પર અમે જ્યારે સલામતી પુવક પહોંચી ગયા ત્યારે જ મને આ વાતની ખબર પડી.—અધુરું.

આ વાર્તાનો કેપી રાઈટ યુમ્પક ‘જહકો પ્રકાશન’નો છે.

લબ્ધ પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેવેન્યુલેટ હીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રેવેન્યુલેટના ગ્રાહક પદે ભાગમાં તમારે મુદ્દાને આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડાક્ટ કરીશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેપીટન મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકો, પ્રસારણ, લેખનાં અને જર્નલ્સ એન્ડ ટ્રાન્સલાશન અંગત દુનીયાના ગ્રાહક પદે ભાગમાં દરિયાઈ અંગત જમીન માટે પ્રસારણ કરના એ ગ્રાહકો અમારી મારફતે પ્રગટ કરો. અંગ્રેજી, આંગ, ગોરી, ફ્રેન્ચ, અરબી, પોર્ટુગીસ, વિગેરેના લેખો અને લેખનાં આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ગણના લખાવના રેવન્યુ ઓફીસર-સ સર્ટીફિકેટ કે ગેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ - તેમજ ઈમિગ્રેશનને લગતી જાનકારીમાં ઈઈ પદે ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ યુનિયન ઓફ એસોસિએશન ઓફ ગોર્ડીયાન અને ગોર્ડીયાન ઈન્સ્ટિટ્યુશન ઈન્ડિયાની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અબાદ, લીલી અબાદ, રતાળ અને સુરણની ગ્રાસમ આલુ છે. આલુ પેની ૧૦ રતલ, લસણ શી. ૧-૬ રતલ. પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦-૬૫૨ અને ગેવલી પાન ખાન ભાવ, પોસ્ટલ બુક. પાસપોર્ટ ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને સ્કેવર પાસપોર્ટ શી. ૧૧-૬ ડબલ.

રેવેન્યુ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયમ કેમિના આરડોરો ઉપર પુરવઠા ધ્યાન આપી ગ્રાહક પદે પરમીટ કરાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર! કરનીચર!! કરનીચર!!!

બેન્ક ટુકડા, ટાઈમીંગ્સ ટુકડા, ગોર્ડીયાન, ટેલિગ્રામ એન્ડ, સાઈકલ ગોર્ડીયાન ટેક્સ, પુસ્તકો, ટેબલ, તાંબુ ઈન્કાપેટ લાવે ખરીદી કરીશો. જાતે પપારી લાભ લેવા શુક્રેશો લાભ.

—ગોર્ડીયાન, ટેબલ અને ફીચન હેરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ અંગતો અને ગેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઈન્ડિયા ઈન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ
રસ્તમજી જલભાઈ રસ્તમજી
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,
ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા
માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી.ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.
રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન :
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

નારી જગત

પતિનો કાયદો અને પત્નીના સુધારાવધારા

લેખક: શ્રી વા. કાળે

પાતે પોતાના કુટુંબીક સ્વાસ્થ્યનું જતન કમ રીતે કરી શકે તેનું સ્વસ્થ એક ગૃહસ્થે કુટુંબમાં આ રીતે દર્શાવ્યું છે: 'પત્નીના કાયદા હું બનાવું છું, પણ મારા કાયદામાં તે જે જે સુધારા સચ્ચે તે હું માન્ય કરું છું.' કુટુંબમાં પતિ-પત્નીનો સંબંધ કેવો હોવો જોઈએ, તેને લખતી હજીકત રસપ્રદ યથા પદ્ધતિ. કાયદા કરવાનો અધિકાર પતિને, પણ તેમાં સુધારા કરવાની છુટ પત્નીને. આથી મૂળ કાયદા ધરાવતું વચન રહે છે તેમ જ તેમાં સુધારાવધારા પત્નીએ કરી હોવાથી તેને તે પ્રુચ્ચતા નથી ને કુટુંબના જવાબદાર ધટક તરીકે તે સ્વાભિમાનથી રહી શકે છે.

જેવી જ સાડી પહેરે છે. ધરમાં સમાવહાલા, નોકરચાકર વગેરે સાથે તે યોગ્ય વર્તન રાખે છે, ને યાંત્રિકી વ્યવહાર કરે છે. ઉપર સરલાબહેનનું ઉદાહરણ જોઈએ. હવે સુમતિબહેનનું ઉદાહરણ જુઓ. તેમના ધરમાં પતિ અને વૃદ્ધ સસરા એમ બે જ માણસ છે. પતિના પમાર કરતાં સસરાનું પેન્શન ઠેટકુંક વધારે છે. આમ છતાં સસરાની ચાકરી આપવાની વખતે સુમતિબહેન તરત પોતાના પતિને સંબળાવી દે છે:

ચુલ્હી માટે ઉપયોગી
પંચ લેખ ભાત
અ પંચલેખ ભાત કેમ અને કે તે પણ જોઈ લઈએ. એક મુઠ્ઠી તુવેરની દાળ, એક મુઠ્ઠી મસૂરની દાળ, એક મુઠ્ઠી ચણાની દાળ અને એક મુઠ્ઠી મગની દાળ. આ બધી દાળ સાક કરી પાણીમાં બે ત્રણ કલાક પલાળવી. અર્ધો ચેર ચોખ્ખા માટે આટલી દાળ બસ. દાળ પલળી બપ પછી પાણી નીતારી એક મોટી તપેલીમાં તેને નાખો. અંદર વાટેલું આડું, થોડાં વાટેલાં તજ, સર્વિંમ, એલચી, મરી ઝીણી કાપેલી કુંબળા અને જરૂર પ્રમાણે મીઠું નાખી સમડી પર મૂકો. આઠેક મીનીટ પછી ઉતારી લો.
આતને સાર કરી ચડવા મુકો. એમાં પણ જરૂર પ્રમાણે મીઠું નાખો. જરા નરમ થાય એટલે ચારણીમાં નાખી પાણી નીતારી નાખો ને એ ભાત પેલી દાળ પર પાચરી દો. એક કપ ભરીને કુક તેમાં નાખો ને કાળજી રાખી બધું હલાવી, સમડી પર મુકી તેને ચડવા દો.
બીજા એક કમળમાં ઘીનો વધાર મુકો. બે કુંબળાનાં પતીકા કરી તેને સાંતળો. પછી એ બધું ભાત પર પાચરી દો. આતની તપેલી ઢાંકી દો, યથા જવા આવે એટલે નીચેથી તાપ ઝાઝો કરી ઉપર ઢાંકણમાં કોલસા મુકો. પાંચેક મીનીટ પછી નીચે ઉતારી લો. આની સાથે ટમેટાની ચટણી સારી લાગે.
એનેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

સરલાબહેનને મેટ્રિકમાં શિષ્યવૃત્તિ મળી હતી. તે પરથી તેની હોશિયારી ની સહેજે ખાતરી થયો. લગ્ન પછી યોગ્ય રીતે ધર ચલાવી તેમ જ સાથે સાથે નોકરી અને ટ્યુશન કરી પતિને ઉચ્ચતર શિક્ષણને કીર્તી મેળવવામાં તેણે સહાય કરી. ને પોતે પણ પછી અનુક્રમતા મળતાં બી. એ., બી. ટી. થયાં. લેખન, નાટક વગેરેમાં તેમણે પ્રાવીણ્ય પ્રાપ્ત કર્યું ને આમ છતાં પ તેમના જોલાવાચલામાં પોતે આ બધું કર્યું તેનું યોગ્ય ધું પ્રતિબંધ પણ દેખાઈ આવતું નથી.
જેથી લોકોને એમ લાગે કે ધરમાં મનુષ્યોનું રાજ્ય ચાલે છે. પણ સરલાબહેને પોતાની કુશળતાથી તેમને કટલા છતી લીધેલા છે તે તેઓ જ જાણે છે. પતિના કાયદા નીચે સરલા બહેન રહેતાં હોય એમ દેખાય છે, પણ તેમાં સરલાબહેને જે સુધારાવધારા કર્યા છે તેનાથી તેનું સ્વસ્થ સાચ બદલાઈ ગયું છે. આ કાયદો સરલા બહેન કેમને ક્યારે બદલે છે, તેમાં યા યા સુધારા કરે છે, તે મનુષ્યાઈના ખ્યાનમાંથી આવતું નથી.

અમારા એક લેડી ડોક્ટરનું ઉદાહરણ પણ આનું જ રસપ્રદ છે. તેમની પોતાની મોટી હોસ્પિટલ છે. ને હોસ્પિટલમાં એ સર્વશ્રેષ્ઠ છે. છતાં પ પોતાના યરીર ઉપરથી ઘોળા કોટ ઉતારી જેમાં તે ધરમાં દાખલ થાય છે હાં તે પતિપરાયણ પત્ની બની જાય છે. ધર માટે જરૂરી જેવી સાધારણ વસ્તુ પણ પતિની સંમતિ વિનાં તેઓ નહિ ખરીદે. આ ઉપરાંત પતિની નાનીમોટી બધી સુખસમવડની તેઓ હમેશ કાળજી રાખે છે. ચાર જણની વચ્ચે તેઓ કહી પોતાના પતિ સાથે મતભેદ નથી બતાવતાં. પતિની સાથે જતાં તેમને પસંદ હોય

'તમારા આપની ચાકરી કરવા કાંઈ મેં તમારી સાથે લગ્ન નથી કર્યું' પતિની નજર સામે જ તેના વૃદ્ધ પિતાના કામમાં ટાળાટાળ થાય છે, એટલું જ નહિ, પણ તેને પોતાને પણ રોજની ગરમાગરમ આ મળી શકતી નથી.

એક વખત હું મારા એક મિત્રને ઘેર ગયો. ત્યારે 'થોડી ચા લેશો કે? થો ને જરા એ બહાને મને પણ પીવા મળશે.' કહી તેણે પોતાની પત્નીને મોટા પ્રમાણ અવાજે કહ્યું, 'લતા જરા ચા મુકીશ કે?' ત્યારે તેમનાં પત્નીએ કુંદડા મારીને કહ્યું: 'સોરી!' ને આમ પોતાના પતિનું મારા દેખેતાં જ અપમાન કર્યું. બીજા એક મિત્રની પત્ની તેના ઉપર એટલો વિશ્વાસ બતાવે છે કે તેથી સૌ મિત્રો તેની મરજી કરે છે. બહારથી સમયસર ધરે આવ્યા પછી, જતી વખતે લીધેલ પૈસાનું પાકીટ તે પોતાની પત્નીને નેવું ને તેવું હવાલે કરે ત્યારે જ તેના છુટકારો થાય છે!

પતિ પોતાને મળ્યો નહિ એ કંઈ થોડો તેના પતિનો દોષ છે?

પતિ વસ્તુત: પોતાની શિક્ષિત પત્ની ને ઠીક ઠીક સાચવે છે, પણ તેનું મૂલ્યાંકન ચતું નથી. કટલાંક કુટુંબો ની યાંતિ ને સ્વસ્થતાને બચુસડવામાં બજેલી સ્ત્રીઓ કારણભૂત બને છે. કોઈ કોઈ વાર તો પત્ની કરતાં પતિની તરફદારી કરવાને વખત આવી ગયો છે એમ લાગે છે. 'હાજુના દેવને કપાસિયાની આંખો જ રોલો!' એમ એક સુશિક્ષિત સ્ત્રીના સંસ્કારી ગણ્યતા પતિએ પ્રુખ કટુતાપૂર્વક કહેલ ઉદ્ધારો. હજી મારા કાનમાં યુંને છે! વસ્તુત: પતિનો સતત વિરોધ કરીને પત્ની સુખી થાય એ સંભવિત જ નથી. અલંબત, પતિનું વર્ચસ્વ તેને પ્રુચ્ચે તેવું ન હોવું જોઈએ, પણ તેની હાયા નો લાભ મેળવવામાં ચતુર સ્ત્રીને મુશ્કેલી ન પડવી જોઈએ.

—(અખંડ આનંદ)

રંગ તરંગ

કટલાંક સુશિક્ષિત સ્ત્રીઓ આ રીતે, પોતાની શિક્ષણ ને કટુતાનું વાતવાત માં પ્રદર્શન કરતી હોય છે, ને પતિ સાથે વ્યુત્ક્રાંતભર્યા વર્તન કરતી હોય છે. લગ્નપૂર્વના હળવા મળવામાં કોઈ વાર છોકરી છોકરાને જરા વ્યુત્ક્રાંતરે કે કટકારે તો તેનું પરિણામ કોઈ વાર પ્રેમ વધવામાં કે અંતર ઘટવામાં આવે છે. પણ લગ્ન પછી આ માજ ઉપયોગી થતો નથી, હિતકર તો છે જ નહિ. પતિનો મોભો જાળવવાથી પત્નીનો મોભો પણ ટકી રહે છે, એ પત્ની ભૂખી જાય છે. પતિને ઉતારી પાડી પોતાની અકલબતી જાહેરાત કરનારી સ્ત્રીને પતિને મોંઠા પાડવાનો ક્ષણિક આનંદ કદાચ મળશે. પણ જેવટ તો તેને તેનું યોગ્ય ફળ મળી જ જશે. પોતાના પતિને મળતા ઝોછા પમાર બાળ્યતને અસંતોષ કોઈ કોઈ વાર શિક્ષિત પત્નીના વર્તનમાં આ રીતે પ્રમટ થાય છે. પોતાના કાલ્પનિક સોંદર્ય અને શિક્ષણને અતુરપ પૈસાદાર

ડોક્ટર, રાજદારી પુરુષ અને એક ઇન્જનેર એમ ત્રણ વ્યક્તિઓ હોટેલમાં મેડી હતી અને કોનો ધંધો સૌથી જુનો એ વિષે ચર્ચો થવા લાગી.

ડોક્ટરે કહ્યું, "આદમની પાંસળા માંથી ધવ એટલે કે પહેલી સ્ત્રી પેદા થય; પાંસળાનું પહેલું ઓપરેશન કોઈ ડોક્ટરે જ કર્યું અને તેથી ડોક્ટરને ધંધો સૌથી જુનો ગણાય."

ઇન્જનેરે કહ્યું, "વાત બરાબર છે પણ એ પહેલાં કંઈ અંધકાર હવાયો હતો અને એમાંથી કોઈ ઇન્જનેરે આદમને ધડી કાઢ્યો હોવો જોઈએ માટે અમારો ધંધો સૌથી જુનો."

રાજદારી પુરુષે કહ્યું, "પણ અંધકાર ફેલાવનાર કોઈ રાજદારી પુરુષ જ હોવો જોઈએ અને તેથી સૌથી જુનો ધંધો અમારો ગણાય."

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ
મખમલ, સાડીન, ટાઈટા સીલકની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મેટર શલુગારવા માટે જરૂરયાબ ધ રીબનો મળી શકશે.
બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત લાવે બનાવી આપવામાં આવશે.
અંગાઈ બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોલ્ટ વિગેરેમાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ઓયર્સ મળશે.
ટેકાણું : માખરો હેલ્સ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેલ્થ મેન્યુરેકચરર,
ટ્રેન : ટકપ-ઉલ્ટર પહેલે માળે,
બોક્સ પરપઠ. માર્કર મેન્સન્સ
33 વેસ્ક સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

ગાંધી બાપુની ધર્મ ભાવના

મહાત્મા અંધીજી પોતાની ભતને હોંડુ કહેવડાવતા અને પોતે હોંડુ હોવાનો અર્થ લેતા, પરંતુ એમની હોંડુત્વની ભાવના સંકુચિત નહોતી તેઓ કહેતા કે "હું હોંડુ ધર્મને મારી ભત કરતાં પણ વધુ ચાહું છું. જે ખીલ ધર્મો તરફ સમજાવ અને ઉદારતા હોય તેજ હોંડુ ધર્મના સિદ્ધાંતો ખરાબર અનુભવી મથુાય. હોંડુધર્મનો પાયો જ ઉદારતા અને સહિષ્ણુતા ઉપર રચાયેલ છે." તેઓ માનતા હતા કે હોંડુ ધર્મ જ ખીલ ધર્મો તરફ સમજાવ અને આદર ડેળવતાં એમને શીખવું છે.

દ. આ.માં અંધીજી ખ્રિસ્તીઓના સમાજમર્મમાં આપ્યા અને પાછળથી તેમણે અભ્યાસ કર્યો. તેવીજ રીતે મુસલમાનોના સંસ્કારમાં આપ્યા અને કુરાનનો અભ્યાસ કર્યો. આ બે ધર્મગ્રંથો વાંચીને તેમને ખાત્રી થઈ બધ કે બધા ધર્મોના મૂળજૂત સિદ્ધાંતો તે એક જ છે.

ગાંધીજી કહે છે કે "જે આપણે ભતેજ અપૂર્ણ હોઈએ તે આપણે ધર્મ પણ એટલેજ અપૂર્ણ જ રહેવાનો. આથી જે રીતે આપણને સાચા ધર્મની જાંખી યઈ નથી. તેવી રીતે સાચા ધર્મની પણ જાંખી યઈ નથી. આ રીતે આપણે સર્વેલો ધર્મ જે અપૂર્ણ હોય તે એમાં સુધારા વધારાને અવકાશ રહેવાનો જ. આ રીતે આપણાં ધર્મના દોષોથી આપણે પરિચિત હોવા જોઈએ અને જે દોષો ને દુર કરવાનો આપણે પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. જે બધા ધર્મો તરફ આપણે સમજાવથી જોઈએ, તે પછી, ખીલ ધર્મના સ્વીકાર તરફ આપણાં ધર્મ માં લાવતાં એ આપણે ધર્મ યઈ પડે છે."

"જેમ જાડને એક યડ હોય છે પણ ધણી પાંદડાં તથા ઝાળાંઓ હોય છે, તેવી રીતે એક સાચો અને સંપૂર્ણ ધર્મ છે, પણ માનવતા હાથમાંથી પસાર થતાં એ અનેક બને છે. અપૂર્ણ અનુભવ પોતાને સાધ્ય હોય તેવી ભાષામાં જોને રચી કરે છે અને તેથી જ સહિષ્ણુતાની જરૂર ઉભી થાય છે."

ગાંધીજીના આ સર્વધર્મ સમજાવવાનાં ખીલ નાનપણમાંજ રોપાયાં હતાં. અંધીજી કહે છે કે "મારી માએ મને હવેલીમાં અને ચંકરના મંદિરમાં જવાનું પશુ શીખવ્યું." તેમના લગ્ન થયા હતા સારે નવદંપતીને ચંકરના દેરામાં તે પગે લાખવા લઈ મહેસા પણ ક્ષીરની દરગાહ આગળ પણ પગે લાખવા લઈ ગયેલા. ગાંધીજીને આવી વ્યાપક ધર્મભાવના નાનપણથી

(લેખક : ઉમિયાશંકર જોષાકર, જોહાનીસબગ)

જ વારસામાં મળી હતી. એમના પિતા પાસે અનેક ધર્મના લોકો આવતા, તેમના સંપર્કને લીધે ગાંધીજી પણ બધા ધર્મોનો આદર કરતાં શીખ્યા હતા.

દ. આ.માં તેઓ ખ્રિસ્તીધર્મના તેમજ ધરલામધર્મના એવા તે અભ્યાસી બન્યા હતા કે બંને ધર્મના લોકોને એવી આશા બંધાઈ હતી કે તેઓ ખ્રિસ્તી કે મુસ્લિમ ધર્મ અંગીકાર કરશે. પરંતુ અંધીજી તે હોંડુ જ રહ્યા. હોંડુ ધર્મમાં જે અનિષ્ટ તત્ત્વો હતા, જે આઠાચાર હતા તે તે ગાંધીજીએ છોડી જ દીધા હતા. તેઓ બધાની સાથે જ રાંધતા, જમતા અને એ રીતે તેમણે દ. આ.માં એક ખીલ મેળવ્યો વ્યથવા સર્વમેળવ્યો સંઘ બનાવ્યો હતો. આ કારણેજ હોંડમાં મુસ્લીમોના ખિલાફતના પ્રશ્નમાં અંધીજીએ સાથ આપ્યો હતો અને તેમને હોંડુઓને મુસ્લિમોની પડખે રહેવા જણાવ્યું હતું. હોંડુ-મુસ્લિમ એકતા માટે તેમણે અનેક વાર ઉપવાસો આપ્યાં છે. એટલું જ નહિ પણ એમની પ્રાર્થનામાં કુરાનના પાઠો પણ શરૂ કર્યાં હતા. એમની પ્રાર્થનામાં "ધર્મ અલાહ તેરે નામ" એ પૂન રોજ યતી હતી.

ખ્રિસ્તીબાઈઓ સાથે પણ બાપુજીને માઠ સંબંધ હતા. મેથ્યુ સિમસન નામના એક પાદરીએ "ખ્રિસ્તી ધર્મને પડકાર" નામે એક પુસ્તક લખ્યું છે તેનું અર્પણ તેમણે ગાંધીજીને કર્યું છે તેમાં તેણે લખ્યું છે કે "મહાત્મા અંધીને કે જેમણે ધર્મ અને તેના સંદેશને મારી સમક્ષ જીવંત બનાવ્યો." રોન્લી જોન્સ નામના પાદરીએ પણ કહ્યું છે કે "આશ્ચર્યની ઘટકત એ છે કે આને ધર્મની વધારેમાં વધારે નજીક છે એવો માનવી, ખ્રિસ્તી નથી.

ધણા ખ્રિસ્તીઓએ ગાંધીજીને ઇસાઈ બનાવવાના વારેવારે પ્રયત્ન કર્યા પરંતુ અંધીજીએ તે સ્પષ્ટ કહ્યું કે સાચી ખ્રિસ્તી ધર્મની સેવા તે મને હોંડુ બનાવવામાં છે.

અંધીજીની અસર બધા ધર્મો ઉપર અને બધા ધર્મોની અસર અંધીજી ઉપર થઈ છે. અંધીજીને ધર્મ સંકુચિત નથી તેથી જ જેમણે હોંડુ ધર્મને આઠાચારના બંધનમાંથી મુક્ત કરવા પ્રયત્ન કર્યો. અંધીજી પોતે કદી મંદિરમાં જતા નહિ, કારણ કે એમનો ધર્મ મંદિરમાં ન હતો, એમનો ધર્મ હોંડુ ન હતો, એ તે

મુસ્લિમ, ખ્રિસ્તી, હોંડુ, બૌદ્ધ બધાનો ધર્મ હતો. આ કારણથી એમની પ્રાર્થના સભામાં બધા ધર્મોના પુસ્તકો માંથી પ્રાર્થના યતી.

ગાંધીજી ધાર્મિક રીત રિવાજ પાળતા નહિ. તેમણે આંતર ધર્મો લગોને પણ બહાલી આપી હતી. હુમણું કપીર હોંડુ અને પરવ્વા ત્યારે એ લગને બાપુજીએ અભિનંદન આપેલાં અને જવાહરની પુત્રી ઈંદીરા, ક્ષેત્રેજ ગાંધીને પરણી ત્યારે પણ બાપુએ સંમતિ આપી હતી.

બાપુજીને મન તે સત્ય એજ પરમેશ્વર છે, તેમણે કહ્યું છે કે "આ માર્ગ આંધાની ધારે ચાલવા જોવો છે છતાં મને તે સહેલાઈમાં સહેલો લાગ્યો છે. સત્યની શોધના સાંખનો જેટલાં કડિન છે તેટલાંજ સહેલાં છે. એ અભિમાનીને અસહ્ય લાગે અને નિર્દોષ બાળકને તદન શક્ય લાગે. સત્યના શોધકને રજકથુથી પણ નીચે રહેવું પડે છે. જગત આખું રજકથુને કચડે છે, પણ સત્યના પૂજારીને તે રજકથુ સુદાં તેને કચડી શકે એવો તે અધ્ય ન બને ત્યાં સુધી તેને સહ ની જાંખી પણ કુલંબ છે. ખ્રિસ્તી ધર્મ અને ઇસ્લામ પણ એજ વસ્તુ સિદ્ધ કરે છે."

મનનિતર વિષે અંધીજીના વિચારો બહુ સખત હતા. તેઓ કહે છે કે "બધા ધર્મો એકજવતે અંશે સાચા છે, બધાની ઉત્પત્તિ એક ધર્મમાંથી છે. છતાં બધા ધર્મો અપૂર્ણ છે. દરેક જી અથવા પુરૂષ પોતપોતાના ધર્મમાં રહીને પૂર્ણતા પ્રાપ્ત કરવા મથે. આવી ગોઠવણમાં ચારિત્ર્ય એજ માણસની કસોટી છે. જે માણસ નીતિમાં ચરિત્રાતો ન યાય, તે, એક વાડામાંથી નીકળીને ખીલમાં ચેસવાથી શું વળવાનું છે? ધર્મપ્રચારને નામે ખીલ ધર્મની નીંદા કરવાની પ્રવૃત્તિ ચાલવા ન જ દઈ શકાય."

અંધીજીએ કહ્યું કે મુસ્લિમ ધર્મ સાચો છે, સારે એક મુસ્લિમ બાંધએ તેમને મુસ્લિમ થવા કહ્યું સારે અંધીજી એ જણાવ્યું કે "જેમ હું ઇસ્લામ ધર્મને જુઠો નથી માનતો તેમ હું ઇસાઈ, પારસી, મહદી ધર્મોને જુઠો નથી માનતો. સારે મારે કયો ધર્મ કબુલ કરવો? વળી હું-હોંડુ ધર્મને પણ જુઠો નથી માનતો. સારે મારા જેવા સત્ય શોધકે શું કરવું? મેં તે ઇસ્લામની ખુબીઓ જોઈ તેથી એ ધર્મ જુઠો નથી એમ કહ્યું. સહુને પોતપોતાનો ધર્મ સર્વથી એક લાગે છે તેથી બાળક જેમ માને વળગી રહે તેમ હું તેને વળગી રહું છું."

ખ્રિસ્તીઓ હોંડુઓને વડલાવવાનો પ્રયત્ન કરતા હતા તેમને શિખામણ આપતાં અંધીજીએ કહ્યું કે "તમે કેટલાં પરધર્મીઓને ખ્રિસ્તી કર્યો તેના આંકડા ન આપો પણ તમે લોકોનું હુ:ખ કેટલે અંશે ટાળી શક્યા, કેટલા તેમનાં સુખદુ:ખમાં ભાગીદાર થઈ શક્યા છે તે ખતાવો. મારે હુ:ખની સાથે કહેવું પડે છે કે તમે સત્યાગ્રહી વૃત્તિ ડેળવી નથી." લોકોની સાથે જોતજોત મવાની વૃત્તિ ડેળવી નથી. તમારા હૃદયના દાર ખુલાં રાખ્યાં નથી. જે સકિત મેળવો અને ડેળવો." સાચો ધર્મ તે આચરણમાં છે એમ અંધીજી માનતા હતા. માનવનું ધાર્મિક આચરણ કે સદાચારી વર્તન એજ સાચો ધર્મ છે. એમ બાપુજી માનતા અને તેથી કહેતા કે "આપણી વતી આપણી જીભ જોલે છે તેનાં કરતાં આપણાં આચરણો જોલે એ વધારે સાઈ છે."

બાપુજીને મન ધર્મ એ કશુંત આપણી અને ધર્મરની વચ્ચેના સંબંધ પરતો મર્મોદિત ન હતો. પરંતુ ધર્મ ને તે જીવનના એક એક ક્ષેત્રમાં, રાજકીય, સામાજિક, આર્થિક, ડેળવણી વિષયક બધા ક્ષેત્રોમાં એમણે વ્યાપક બનાવ્યો છે. ધણાં એમ માનતા કે રાજકારણમાં ધર્મને ન લાવવો જોઈએ તેના જવાબમાં ગાંધીજીએ કહ્યું, "હું એમ નથી માનતો કે ધર્મને રાજકારણ તો શય છે, કે જેને બાળી નાખવાનું હોય."

આ કારણથી જ ગાંધીજી રાજકારણ માં સમ, અહીંસા અને દરિબન આંદોલનો લાવ્યા હતા. અને એ રીતે ધર્મ અને રાજકારણનો સુદર સમન્વય એમણે કર્યો હતો. આ વિષે અંધીજીએ કહ્યું છે કે "રાજકારણ માં ધર્મ લાવીને હું ભતે અને મારા મિત્રો જોડે પ્રયોગ કરી રહ્યો છું, પહેલાં મને સમજવા દો કે ધર્મ એટલે શું? અહીં ખીલ બધા ધર્મો કરતાં જેને હું વિશેષ ચાહું છું તે હોંડુ ધર્મ નથી, પણ અહીં હું જે ધર્મની વાત કરું છું તે હોંડુ ધર્મથી પર છે, જે ધર્મ બધાની વૃત્તિને શુદ્ધ કરે છે, એ અંદરથી અને બહારથી આપણને સહુ જોડે સાંકળી દે છે. અને જે જેમણે આપણને પવિત્ર બતાવે છે."

આ રીતે ગાંધીજીની ધર્મ ભાવનાને જીવ્ય કક્ષાથી સમજવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. એ ભાવના એ માઠ હોંડુની નથી, મુસ્લિમ કે ખ્રિસ્તીની નથી. કારણ એ ભાવના બધા ધર્મો ને લાય પડે છે. એટલું જ નહિ પણ સમજ જીવનને લાય પડે છે. જીવનની તમામ પ્રવૃત્તિને એ ભાવના લાઈ પડે છે.

ખરેખર! અંધીજીએ પ્રચલિત ધાર્મિક માન્યતામાં જરૂરો પડતો આપણો છે

મોટપણે તેઓ કદી મંદિરમાં મથા નથી, દેવપૂજા કરી નથી, ધાર્મિક વિધિઓ પાળી નથી. આશ્રમના લગ્ન વગેરેમાં પણ એમણે જુદી વિધિ ખનાવી લીધી છે, મરણ વગેરેના યજ્ઞોક્ત સંસ્કાર એમણે પાળ્યા નથી. ભંગીની જોડે પોતે રહ્યા છે, પોતાને હરિજન કહેવાડાં છે, હોંદુ પ્રાર્થના જેડે એમણે સુરલીમ અને ખિરતી ધર્મની પ્રાર્થનાઓ પણ બેળવી છે. આમ છતાં દાંડીકૃત્ય, વિલાપતની મુસાફરી જેવા પ્રસંગે લોકોએ એમને કુમકુમના તિલાક કરી શીલ્પ આપ્યા છે તે એમણે સ્વીકાર્યું છે. આમ ધર્મવિધિ અને ધાર્મિકાર્યો છોડ્યા છતાં એમના નેટલું ખીલું ધાર્મિક કાણ હતું? મરતી વખતે પણ એમણે રામનામનો જાપ છોડ્યો નથી. ઉઠતાં વેંતલ તેઓ ધૃષ્ટરની પ્રાર્થના કરતા, મળતો ગાતાં, રાત્રે સૂતી વેળા પણ ધૃષ્ટરને યાદ કર્યા વિના ન રહેતા અને નિરંતર રામધનમાં જ લીન રહેતા.

માંધીજીએ જીવનના અનેક ક્ષેત્રોમાં જેમ અજબ ક્રાંતિ કરી તેમ આપણી ધર્મ ભાવનામાં પણ ભારે ક્રાંતિ કરી છે. તેમણે “ધૃષ્ટર સહ છે જેમ કહેવાને મહેલે સત્ય એજ ધૃષ્ટર છે.” એમ કહ્યું અને એ રીતે સત્યરૂપી ધૃષ્ટરનો એમના સારાએ જીવનમાં સાક્ષાત્કાર કર્યો. સભને મેળવવા અર્હાસાને સાધન બનાવ્યું, વળી અર્હાસા વિના સત્ય જડે નહિ, તેમ સત્ય વિના અર્હાસા પણ પળાય નહિ એમ ખાત્રી પુનઃ કહ્યું અને એ બે મેળવવા માટે અદ્યતનપૂર્વક પાયો મૂક્યો. અને તેને મદદરૂપ થવા માટે અસ્પૃશ્યતાને જારી રાખ્યું. આ ચાર પાયા ઉપર એમણે ખીલ અનેક વ્રતોની ધમારત

વધી માનવતાનું મંદિર બનાવ્યું છે. એ મંદિરમાં માનવતારૂપી દેવની પધરામણી કરી એ માનવતાની પૂજા કરવા સૌને શીખવ્યું છે. વળી પરમેશ્વરની આ પ્રજા,

આ સખળો સંસાર, એક કુટુંબી આપણે, એક પિતા, પરિવાર આ ઉક્તિ કેવી સચોટ રીતે એમના જીવનમાં વણી ખતાવી છે. અને એ રીતે “આત્મવત્ સર્વ” ભૂતેયુ” એ ગીતા સૂત્રનું આપણને બાન કરાવ્યું છે. આને આપણે જ્યાં ત્યાં ધર્મના અભાગ્યારમાં અટવાઈ પડ્યા છે. મૂળભૂત સિદ્ધાંતો ભૂલી અભાવિધિ અને આડંબર ને વધુ ને વધુ પોષી રહ્યા છીએ. ઇશ્વર, અહાહ, ગોડ, અકુરમબ્જ, છુદ્, અહં, વગેરે શબ્દજાળમાં ગોથાં આપણે છીએ. જપ, તપ, દોમહવન, પૂજા દારા અને મંદિરોમાં ઇશ્વરની કૃપા મેળવવા પ્રયત્ન કર્યા કરીએ છીએ પરંતુ જીવનના આપણાં તમામ પ્રકાર ના દૈનિક અવહારમાં માનવતારૂપી દેવને કદી પૂજાએ છીએ ખરા? બધા ધર્મો ભલે આપણે છોડી દઈએ, બધા અભાગ્યારો ભલે જુદાં જુદાં કરીએ પરંતુ ‘માનવધર્મ’ને જીવનમાં પકડી રાખીએ તો

“સહુ લોકો સુખી થાઓ, સહુએ નીરાગી રહો, સર્વે કલ્યાણને પાયો, કોઈને દુઃખ ના થયો.” એ આપણી પ્રાર્થના અવશ્ય ફળદાયી નીવડે એમાં સંશય નથી. ગાંધી જ્યંતી અને રેડિયા ખારરા નિમિત્તે આપણે સૌ ‘માનવધર્મ’ને વરીએ અને સુખી મધ સર્વને સુખી કરીએ એટલી જ અંતરની અભિલાષા.

આજીએ મુકાએ તો પણ ને એક ત્યાગની ભાવનાનો ફેલવો થઈ રહ્યો છે, એનાથી લોકોની વિચાર સુદ્ધી યામ છે એ તો બધાએ કહ્યુંલુંજ પડશે.”

—હાલ મુંબઈ રાજ્યમાં છ પ્રાદેશીક ટ્રેનિસ સમીતીઓ છે તે નવેંબરથી એક સમીતી બની જશે. કારણ મહા રાષ્ટ્ર ગુજરાત અને મુંબઈએ ત્રણેનું હવે

નેડાણુ થયું હોવાથી જુદી જુદી સમીતીઓની જરૂર નથી રહેતી. —નહેરુ-નુન વાટાઘાટમાં ભારતે ને નિહુલ ધીધો છે તે સામે હોંદુ મહાસભા અને જનસંઘના નેતાઓએ વિરોધી નિવેદનો બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે, પાકીસ્તાનને બંગાળના કેટલાક ભાગો સોંપી દેવાનું ને સ્વીકાર્યું છે તે ઘણું અન્યાયી પમણુ છે.

સામાજિક ખબરો

ભારત યુવક મંડળ

ભારત યુવક મંડળની વાર્ષિક જાહેર સભા તા. ૧૩-૯-૧૯૫૮ ના દિને ગાંધી હોલમાં મળી હતી પ્રાર્થના બાદ મિનિટ્સ વચ્ચે હતી ત્યાર બાદ મંત્રી નો રિપોર્ટ, ખબનચીએ રજુ કરેલો હિસાબ સર્વાંગુમતે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

અધિકારીઓની ચુંટણી નીચે પ્રમાણે કરાઈ હતી.

આશ્રયદાતાઓ : વલ્લભભાઈ ભાગા-ભાઈ, નરોત્તમભાઈ કરસનદાસ, નર શંકરભાઈ પ્રભુભાઈ દેલવાડીઆ, મોહન ભાઈ ગોઠલ, બીખાભાઈ ઉડાભાઈ મોસ્કી, વસનભાઈ નામરજી, લલ્લુભાઈ પ્રભુદાસ મોદી.

માનનીય પ્રમુખ : શ્રી રામભાઈ નાનાભાઈ, પ્રમુખ : શ્રી રામદેવભાઈ વલ્લભભાઈ, ઉપ-પ્રમુખો : શ્રી જીવજીજી ગોપાલજી અને રમણભાઈ ભગુભાઈ, મંત્રીઓ : શ્રી ગોપાલભાઈ ડાલાભાઈ અને મનમભાઈ રવજીભાઈ, ખબનચી : શ્રી સોમદત્તભાઈ જશભતભાઈ, ઓડીટર : શ્રી. દયાલભાઈ દુલ્લભભાઈ, કમીટી સભ્યો-સર્વશ્રી : રતીલાલ આંડા ભાઈ, રવિન્દ્રભાઈ નરોત્તમ, રામુભાઈ ડાલાભાઈ, રવજીભાઈ ડાલાભાઈ, રતી-લાલ ત્રીભોવનદાસ, જેરામભાઈ વલ્લભ-ભાઈ, મોગીલાલ પ્રાગજી, મોતીલાલ પરસોત્તમ.

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ મોર્ચી સોસાઈટી

ઉપરોક્ત સોસાયટીની જાહેર ચુંટણી સભા તા. ૧૪-૯-૫૮ના રોજ શ્રી ગાંધી હોલમાં મળી હતી. ચાલુ વર્ષ ના માટે નીચે જણાવેલા અધિકારીઓ અને સભ્યોની ચુંટણી કરવામાં આવી હતી.

માનનીય પ્રમુખ : શ્રી આંડાભાઈ પરજી ભાઈ; પ્રમુખ : શ્રી બાલુભાઈ વલ્લભ ભાઈ; ઉપ-પ્રમુખો-સર્વશ્રી : મકનભાઈ દાજીભાઈ, રજીજીભાઈ પરસોત્તમભાઈ, મગનભાઈ ભગુભાઈ; મંત્રીઓ : શ્રી દાદોરભાઈ ગાંડાભાઈ અને બાલુભાઈ દેવચંદભાઈ; ખબનચી : શ્રી રજીજીભાઈ પરસોત્તમભાઈ; ઓડીટર : શ્રી

મનમભાઈ ભગુભાઈ; કમીટી સભ્યો-સર્વશ્રી : દુલ્લભભાઈ મોરારભાઈ, વલ્લભભાઈ દેવાભાઈ, જેડીસનભાઈ નાનાભાઈ, ખંડુભાઈ રજીજીભાઈ, વલ્લભભાઈ હરિભાઈ, સુનીલાલ મકન ભાઈ, રમણલાલ ભગુભાઈ, વલ્લભભાઈ પરસોત્તમભાઈ, દલપતભાઈ કેશવભાઈ, નરોત્તમભાઈ કરસનભાઈ, બિરધરભાઈ આંડાભાઈ.

કવી-સટાઉનમાં અવસાન

સ્વર્ગસ્થ શ્રી દેવીબહેન, મરકુમ ખંડુભાઈ ત્રીકમભાઈની વિધવા સુરત જીલ્લાના સરભોજી-વડોલી ગામના વતની હતાં તેઓ ૧૮ વર્ષની નાની ઉંમરે દેશથી ૧૯૩૫માં દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતાં. તેમના આવ્યા બાદ ૧૪ વર્ષના ગાળા પછી એમના પતિ

સ્વર્ગસ્થ બહેન દેવીબહેન ખંડુભાઈનું ૧૯૪૮માં કવી-સટાઉનમાં અવસાન થયું હતું. તેઓ ને નાનો સરખો વેપાર કરતા હતા તેજ વેપાર દેવી બહેને પોતાની મહેનત અને કાળજીથી ચાલુ રાખ્યો હતો, અને એમના પાંચ પુત્રો અને એક દીકરી ને યોગ્ય કેળવણી આપી હતી. દેવી બહેને સખત ખીમારીને અંગે ધરત લંડનની હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતાં જ્યાં તેમનું તા. ૧૭-૯-૫૮ના દીવસે દુઃખદ અવસાન થયું હતું.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—હોંદની સરકારે સાહિય વીટનેમને ૨૦૦૦ જેસો વહેંચવાનું નક્કી કર્યું છે. જેસો ઘણું દુધ આપે છે એ જાણીતી વસ્તુ છે.
—હોંદની તેલ અને કુદરતી ગેસ કમીશને મુંબઈ રાજ્યમાં કેએષમાં તેલની શોધ કરી છે. જવાહરમુખી અને હોશીવારપુરમાં શોધ ચાલુ છે.
—ખલાત નજીક પેંડકટ કુટની નિચે તેલ મળી આવ્યાનું ખાણુ અને તેલ વિભાગના પ્રધાન શ્રી માલવીયાએ જાહેર કર્યું હતું. તેઓએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ ઠેકાણે વધુ તેલ મળવાની શક્યતાઓ છે.
—તા. ૧૪-૯-૫૮ના ન્યુ દિલ્હી પાસે તોદાનની આમલીઓ દર્શવતા રાડર રેડેનનું ઉદ્ઘાટન પંડીત નહેરુએ

કર્યું હતું. આ રેડેન અગ્ની એશીયા માં સૌથી મોટું છે.
—ભારતની રેલવેના વિકાસ માટે વિશ્વ બેંકે સાડા આઠ કરોડની લોન (ડાલર) આપી છે.
—કેએસનું આગામી અધીવેશન નાગ-પુરમાં તા. ૯-૧૦ અને ૧૧ જાન્યુ-વારીના મળશે.
—વિનોબાજીની ૬૪મી જ્યંતી વખતે ખાનદેશ કે જ્યાં હાલમાં વિનોબાજી ફરી રહ્યા છે ત્યાંથી ૬૪ ગામો દાન આપવામાં આવ્યા હતાં. તે પ્રસંગે આપણુ કરતાં વિનોબાજીએ જણાવ્યું હતું કે “જુમીદાનથી સમાજની પરી-સ્થિતીમાં કાંઈજ ફરક પડતો નથી એમ ઘણા માને છે. પણ એ વાત

કેરળ ઉપર શ્રી ટેબરભાઈના વિચારો

તા નેતરમાં કેરળનો પ્રવાસ કરનાર શ્રી ટેબરભાઈએ તેમના પરિપત્ર માં એમ જણાવ્યું હોવાનું જાણવા મળ્યું છે કે 'એ' એ ધણું હતું તેના કરતાં રાજ્યમાંની પરીસ્થિતી ધણી જ ગંભીર અને અપકર છે. પરિસ્થિતિનું સંપૂર્ણ પ્રયત્નકરણ કરતો આ પરિપત્ર આ પરીસ્થિતિને કેવી રીતે પહોંચી વળવું તેનો નિષ્કર્ષ કારોગારી અને સરકાર પર છેડે છે.

શ્રી ટેબર એવું મતભવ ધરાવી રહ્યા છે કે સામ્યવાદી સરકારની નીતિને લીધે કેરળમાં લોકશાહી બધમાં છે, તેમના પરીપત્ર સુલભ અરાજકતા અને હોંસા વધી છે અને મોટા ભાગ ના પ્રજાઓ પોતાની જાતને ખીન-સલામત માને છે; આ માટે તેમણે અરાજકતા વધીવડી તંત્રમાંની દખલ

ગીરી અને સામ્યવાદીઓ સામેના પાછા ખેંચાયેલા ફેસોના અનેક ખનાવો ટાંક્યા છે. કેરળ પરની ચર્ચાનો પ્રારંભ શ્રી ટેબરભાઈએ કંપો હતો અને મહાત્મમાત્ર શ્રી નહેરૂ અને યુ.કે. પ્રધાન શ્રી પંતે તેમાં ભાગ લીધો હતો.

સુકાં મરચાં

આસરે ૩૩ રતલની શુણી ૩૯-૦, ૧૫ રતલ કોચળીની શી ૧૯-૩, અને ૬ રતલ કોચળીની શી. ૮-૬. રોકડેથી છે. તેમજ આચાર માટે કાચા કેરી-કાચા મોટા શુંબ મોટી કલીનું નવું લસણ અને લીલા મરચા. વધુ કરીને નવેઅરથી મળશે. માટે તાકીદે લખો :

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવત નવનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓઝો બાબકો અને પુરેષો માટે શ્રેષ્ઠ નવના તુલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન-સ અને બપ્પાઓ માટે-સુટીંગ, ખીબ્સ, બ્લેન્ડેડ્સ, શોક્સ; મેપાઈન્સ વિગેરે.

ફરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા લાભામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેંગાલોર.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬

બોક્સ ૧૫૪૯.

હિંદ અને પરદેશના હાઈરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ ધરાકોને હોલસેલ

અગરબત્તી
હિંદથી: "રૂઝીમર બ્રેન્ડ" નંબર R377 ૮-૧; "શ્રી રોજસ" નં. ૯૦૯ ૬ તોલા ૧૫-૦; "ગ્રેટવેય ઓફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧, ૩ તોલા ૪૨-૦; ૬ તોલા ૬૬-૦; "વાસંતી" (ફરેક વેકેટમાં અત્તરની બાટલી) ૧ તોલા ૮-૬; ૨ તોલા ૧૭-૦; ૩ તોલા ૨૬-૬; ૪ તોલા ૪૦-૦, ૬ તોલા ૫૦-૦; "ચમેલી" ૧ તોલા ૬-૬; "સુખંધ રાણી" ૧ તોલા ૧-૦; ૨ તોલા ૬-૬; "લતા મંગેષકર" ૪ તોલા ૪૦-૦; ૬ તોલા ૫૫-૦.

પાકીસ્તાનથી: "રૂઝીમર બ્રેન્ડ" નં. R377 ૧-૦; "શ્રી રોજસ" નં. ૯૦૯ ૩ તોલા ૩૬-૦; ગ્રેટ વેય ઓફ ઈન્ડિયા" નં. ૫૧૧ ૩ તોલા ૩૬-૦; ૬ તોલા ૮૧-૬; "ચમેલી" ૨ તોલા ૧૫-૬; "મીલાદ" નં. ૯૯૬ ૩ તોલા ૨૧-૬; ૪ તોલા ૩૩-૬; "કેપટન" ૩ તોલા ૨૩-૦.

ઉપર જણાવેલા અગરબત્તીના બાવો, ડબલના હિસાબે છે. ઓર્ડરની સાથે મહેરબાની કરીને રોકડા ચેકલરી.

કેરમ બોર્ડર્સ

હિંદથી: (વધુ વરસોની મહેનત બાદ અમારા સ્ટોક્સમાં નવો ઉમેરો) "એ" ક્લોથરી નંબર ઓર્ડર સાથે પા. ૧-૫-૦.

"બી" ક્લોથરી પાતળા બોર્ડર સાથે: પા. ૫-૧૫-૦.

ઉપર જણાવેલા સાથે વધુમાં પાંચ વંધારે રમતો વધુ મળશે. કેરમનો બોર્ડર વધુ સુદર અને પોલીષ કરેલો છે. પાકીસ્તાનથી: "રબર કુશિન" (ઉલ્લા દસ વરસથી પ્રખ્યાત) પા. ૫-૫-૦. "નિકલ કોર્નર" (ઉપર સુલભ) પા. ૪-૧૫-૦.

(આ કેરમ બોર્ડર્સ સાથે સ્ટાઈલર તથા તેની કુશીઆ તથા રમત કેવી રીતે રમાય છે, એની સુચનાઓ સાથે આવે છે).

ધરાકોને ખાસ બાવ આપવામાં આવશે, કેરમ બોર્ડર્સ ઉપર કેસ કરનારને, ખાસ બાવ ઉપર ૫ ટકા યોજા કરવામાં આવશે. અપ કન્ડીના ઓર્ડરમાં રેબલ તથા બેન્ક એક્સચેન્જ મોલ્કલી.

અમારા સ્ટોક્સમાં હવેથી આવશે માલ: નાળીયર, સુકાં પેનલ, લસણ, કપુર, બોમ્બે ડક, એમ. બી. નટસ, આમલી, મસુર, કેરમ બોર્ડર, અગરબત્તી, સુકાં દ્રાક્ષ વિગેરે વિગેરે. વેપાર અંગે ખાસ તપાસને ધ્યાન આપવામાં આવશે.

અમારી સાથે વેપાર કરી શકો તે ખીનઓ પાસે જવાની સુ જરૂર છે? (અમે હાઈરેક્ટ ઈમ્પોર્ટર્સ અને જનરલ મર્ચન્ટ છીએ).

A. K. HOUSEN & SONS

116 Queen Street, Phone: 27349.
Box 2168, DURBAN.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરાતો વિષે એ ખરી ખાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩